

„...pentru un mediu care te inconjoara”

EcoMediuArt

CUI: 24132017

Nr. Reg. Com.: J12/2868/02.07.2008

RAPORT DE MEDIU
pentru
PLANUL URBANISTIC GENERAL
al
COMUNEI MĂGHERANI

CONTRACT: nr. 705

TITULAR/BENEFICIAR:

Consiliul Local al Comunei Măgherani, județul Mureș
adresa: Măgherani, Str. Principală nr.245

EXECUTANT: ECOMEDIU ART SRL

Autorul atestat al Raportului de Mediu: Dr. Ildikó Mócsy

Octombrie 2014

ROMÂNIA
 MINISTERUL JUSTIȚIEI

CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE

OFICIUL NAȚIONAL AL REGISTRULUI COMERȚULUI
 OFICIUL REGISTRULUI COMERȚULUI
 DE PE LĂNGĂ TRIBUNALUL **CLUJ**.....

Firma: **ECOMEDIU ART S.R.L.**

Sediul social: **CLUJ-NAPOCA, B-dul CONSTANTIN BRÂNCUȘI, Nr. 18A, Județul CLUJ**

Activitatea principală: **Activități de testări și analize tehnice (masuratori și monitorizare mediu)-7120**

Cod Unic de înregistrare: **24132017** din data de: **02.07.2008**

Nr. de ordine în registrul comerțului: **J12/2868/02.07.2008**
 Data eliberării: **24 - 11 - 2010**

DIRECTOR,
DEAC DORIN MARIUS

Seria *B* Nr. **2460156**

Tipărit la C.N. "Imprimeria Națională" S.A.

CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea 265/2006, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ministrului mediului nr. 1026/2009 privind condițiile de elaborare a rapoartelor de mediu, rapoartelor privind impactul asupra mediului, bilanșurilor de mediu, rapoartelor de amplasament, rapoartelor de securitate și studiilor de evaluare adecvată.

În urma analizei documentelor depuse și informațiilor furnizate și susținute în procedura de înregistrare de:

ILDIKO MARGIT MOCSY

cu domiciliul în: Cluj Napoca, Str. C. Brâncuși, nr. 18A, Județul Cluj
Telefon 0264/414250, 0723614524, Email imocsy@yahoo.com, mocsil@gmail.com
CNP 2431015120660

persoana fizică este înscrisă în *Registrul Național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului la poziția nr. 446* pentru

RM	☒
RIM	☒
BM	☒
RA	☐
RS	☐
EA	☐

Emis la data de : 23.02.2012

Valabil până la data de : 23.02.2017

PREȘEDINTELE COMISIEI DE ÎNREGISTRARE

Marin ANTON

LISTA SEMNĂTURILOR

Dr. Mócsy Ildikó.....

Consultant, membru al echipei de elaborare

Szakács László.....

ABREVIERI

ADI – Asociația de Dezvoltare Intercomunitară

APL – Autorizații Publice Locale

APM - Agenție de Protecția Mediului

CEMAT- Conferința Europeană a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului

CUT – Coeficientul de Utilizare a Terenului

DC - Drum Comunal nr.

DE - Drum de Exploatare (de câmp) nr.

DJ - Drum Județean

DN - Drum Național

EMPP - Evaluarea de Mediu pentru Planuri și Programe

ESM - Evaluarea Strategică de Mediu

PABH - Planul de Amenajare a Bazinului Hidrografic

PATJ - Planuri de Amenajare a Teritoriul Județean

PATN - Planuri de Amenajare a Teritoriul Național

PATZ - Planuri de Amenajare a Teritoriul Zonal

PJGD – Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor

PLAM – Planul Local de Acțiune pentru județului Mureș

PMBH - Planul de Management a Bazinului Hidrografic

POR – Programul Operațional Regional

POT – Procentul de Ocupare a Terenului

POS – Programul Operațional Sectoriali

PT – Punct de Transformare

PUD - Plan Urbanistic de Detaliu

PUG - Plan Urbanistic General

PUZ - Plan Urbanistic Zonal

RLU - Regulament Local de Urbanism

RM - Raport de Mediu

SDEC - Schema de Dezvoltare a Spațiului Comunitar

SMDM – Sistemul de Management integrat al Deșeurilor în județul Mureș

UTR - Unitate Teritorială de Referință

CONȚINUTUL

1. INTRODUCERE	
1.1. Informații generale	8
1.2. Conținutul Raportului de Mediu	8
1.3. Evaluarea de mediu pentru planuri și programe	9
2. CONȚINUTUL ȘI OBIECTIVE ALE PUG-ULUI ȘI RELAȚII CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME	
2.1 Conținutul și obiectivele principale al PUG-ului	10
2.1.1. Conținutul Planului Urbanistic General Comunei Măgherani	10
2.1.2. Surse documentare	11
2.1.3. Obiectivele principale PUG-ului Comunei Măgherani	12
2.2. Relația cu alte planuri și programe	13
2.2.1. Relația cu alte planuri și programe la nivel local	13
2.2.2. Relația cu alte planuri și programe la nivel județean	13
2.2.3. Relația cu alte planuri și programe la nivel regional	14
2.2.4. Relația cu alte planuri și programe la nivel național și internațional	15
3. DESCRIEREA ZONEI DE AMPLASAMENT A COMUNEI MĂGHERANI	
3.1. Încadrarea în teritoriu, situația existentă	18
3.2. Scurt istoric, denumirea localității în decursul timpului evoluție	19
4. ASPECTELE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI	
4.1. Geologia, geomorfologia și relieful	20
4.2. Solul și subsolul	21
4.3. Rețeaua hidrografică, apa de suprafață și subterană	22
4.4. Aerul	22
4.5. Clima	23
4.6. Vegetația, flora	23
4.7. Fauna	24
4.8. Valori ale patrimoniului natural, cultural, istoric și turistic	24
4.8.1. Obiective naturale	24
4.8.2. Obiecte culturale și istorice și propuneri	30
4.8.3. Obiective turistice	31
5. POPULAȚIA ȘI TERENUL INTRAVILAN ȘI EXTRAVILAN ÎN COMUNA MĂGHERANI	
5.1. Evoluția și structura populației Comunei Măgherani	32
5.1.1. Structura populației pe etnie, pe vârstă, densitatea populației	33
5.2. Resursele de muncă și populația ocupată	34
5.2.1. Resursele de muncă	34
5.2.2. Forță de muncă și populația ocupată	35
6. ZONE FUNCȚIONALE ȘI PROPUNERI DE DEZVOLTARE TERENUL INTRAVILAN ȘI EXTRAVILAN, BILANȚ TERITORIAL	
6.1. Intravilan existent și propus. Bilanț teritorial	36
6.2. Zone funcționale și propuneri de dezvoltare	37
6.2.1. Locuințe, proprietății și funcțiuni complementare	40
6.2.2. Zone unităților cu caracter industrial și depozitare	42
6.2.3. Zona activităților agricole și zootehnice	43
6.2.4. Spații verzi, de recreere, turism și sport	43
6.2.5. Zona de gospodărie comunală	43
6.2.6. Zona căilor de comunicații rutiere și transporturi	43
6.2.7. Alte zone.	44
6.3. Echipare edilitare existentă și măsurile propuse	45
6.3.1. Servicii	45
6.3.2. Echipări edilitare	44

6.4. Disfuncționalități, măsuri și propuneri concrete de dezvoltare	48
7. ASPECTE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE MEDIULUI, OBIECTIVELE DE PROTECȚIE A MEDIULUI RELEVANTE PENTRU PUG	53
7.1. Apa	53
7.2. Aerul	55
7.3. Solul	56
7.4. Deșeurile	56
7.5. Piesaje/Zone protejate	57
7.6. Urbanistica umană	59
7.6.1. Sănătatea umană	59
7.6.2. Reglementări urbanistice	59
7.6.3. Managementul riscurilor umane	60
7.6.4. Aspecte generale de activitate publică	61
7.6.5. Obiective de utilitate publică	61
8. MĂSURI PROPUSE PENTRU IMPLEMENTAREA PUG-ULUI	62
8.1. Apa	62
8.2. Aerul	63
8.3. Solul	64
8.4. Deșeuri	64
8.5. Peisaje/spațiu verde/păduri	64
8.6. Urbanizarea meniului	65
8.7. Evoluția populației	66
9. EVOLUȚIA FACTORILOR DE MEDIU ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PUG-ULUI	67
10. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI URBANISTIC GENERAL ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV ASUPRA SĂNĂTĂȚII, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ	75
11. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTARE ȘI PROGRAMUL DE INVESTIȚII PUBLICE	75
11.1. Evoluția posibilă, priorități	75
11.2. Optimizarea relații în teritoriu	76
11.3. Planul de acțiune pentru implementare și programul de investiții publice	79
12. PLAN DE MONITORIZARE A MODULUI DE INDEPLINIRE A OBIECTIVELOR DE MEDIU AFERENTE PUG ANALIZAT	80
13. ANALIZA ALTERNATIVELOR ȘI DESCRIEREA MODULUI ÎN CARE S-A EFECTUAT EVALUAREA	85
13.1 "Alternativa 0"	86
13.2. Varianta considerată în elaborarea PUG "Alternativa 1"	86
13.3. Metodologia folosită pentru culegerea datelor și informațiilor	87
14. CONCLUZII FĂRĂ CARACTER TEHNIC	88

1. INTRODUCERE

1.1. INFORMAȚII GENERALE

Conform Hotărârii Guvernamentale nr. 1076/ 2004 a Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor se supun obligatoriu procedurii de realizare a evaluării impactului asupra mediului Planurile de Urbanism General (PUG), prin realizarea unui Raport de Mediu (RM). Potrivit art.2, pct. e: *“raportul de mediu identifică, descrie și evaluează efectele posibile semnificative asupra mediului ale aplicării acestora și alternativele lor raționale, luând în considerare obiectivele și aria geografică aferentă”*.

Lucrarea de față reprezintă Raportul de Mediu asupra Planului Urbanistic General al comunei Măgherani din județul Mureș. Titularul planului este Primăria Comunei Măgherani, adresa Măgherani, Str.Principală nr.245, județul Mureș.

Prezentul Raport de Mediu este întocmit în conformitate cu cerințele HG 1076/2004, sprijinind astfel dezvoltarea durabilă a Comunei Măgherani. Acest RM este parte a procedurii de evaluare de mediu pentru planuri și programe ceea ce este baza pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării PUG-ului. Totodată Raportul de Mediu contribuie la luarea unor decizii durabile în scopul îmbunătățirii mediului de viață, creșterii atractivității comunei și îmbunătățirii condițiilor de viață precum și atragerii de investiții.

1.2. CONȚINUTUL RAPORTULUI DE MEDIU

Acest Raportul de Mediu conține informații și concluziile evaluării de mediu pentru PUG Comunei Măgherani. Documentul conține propunerile condițiilor necesare pentru protecția mediului, care pot limita activitățile permise într-o zonă definite în vederea păstrării caracteristicile zonei respective. Raportul de Mediu are ca obiectiv studierea:

- a., limita administrativă actuală a Comunei Măgherani (Planșa nr. 1) ,
- b., limitele intravilanului fiecărei localității comunei,
- c., aspecte relevante ale stării actuale a mediului și ale evoluției sale în situația neimplementării planului,
- d., disfuncționalităților existente și a priorităților pe baza analizei situației existente, atât în teritoriu cât și în cadru intravilanului fiecărei localități din componența comunei,
- e., problemelor de mediu existente care sunt relevante pentru plan și ariile naturale protejate de interes național,
- f., gradului de afectare a biodiversității și a ecosistemelor din zonă, ca urmare a adoptării și implementării planului,
- g., potențiale efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra aspectelor legate de: apa, aer, sol, factorii climatici, peisajul, populația și sănătatea umană,

- h., potențialului economic al comunei, volumul și structura potențialului uman, resursele de muncă,
- i., planul organizării circulației, dezvoltării căilor de comunicații și echiparea tehnico-edilitară,
- j., obiectivelor de utilitate publică, a monumentelor istorice cu zonele protejate aferente,
- k., măsuri propuse pentru a preveni, reduce și compensa efectele adverse identificate asupra mediului,
- l., măsuri avute în vedere pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării planului, în concordanță cu art. 27 din HG 1076/2004.

În vederea elaborării prezentei RM a fost consultat actele normative în vigoare, după cum urmează:

- ✓ Ordinul nr. 995/21.09.2006 pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intra sub incidența HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe,
- ✓ Ordonanță de urgență nr. 195/2005, aprobată prin Legea nr. 265/2006, privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare,
- ✓ Ordonanță de Urgență a Guvernului 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completări ulterioare – Legea 49/2011,
- ✓ Legea nr. 104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător,
- ✓ Legea nr. 313 din 12 octombrie 2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane,
- ✓ „Carta verde” privind Politica de dezvoltare regională în România,
- ✓ Planul de Amenajare a Teritoriului Național – secțiunile I-IV.,
- ✓ Legea nr.422/2001 privind Protejarea monumentelor istorice, republicată,
- ✓ Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 46/1998, pentru Aprobarea normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice,
- ✓ Ordinul MLPAT nr. 13N/1999, indicativ GP038/99, pentru Aprobarea reglementării tehnice.

1.3. EVALUAREA DE MEDIU PENTRU PLANURI ȘI PROGRAME

În Directiva Comunității Europene nr.42 din 2001 descrie evaluare de mediu, planificare strategică sub nume Evaluarea Strategică de Mediu (ESM).

Legislația românească a preluat conceptul comunicat ca evaluare de mediu pentru planuri și programe.

ESM este definită ca un proces sistematic de evaluare ale unor politici, programe sau planuri și ale alternativelor de derulare a acestora. ESM include și elaborarea unui raport scris asupra rezultatelor acestei evaluări și includerea lor în procesul de luare a deciziilor, cu atenție deosebită asupra implicațiilor economice și sociale.

Evaluarea de mediu pentru planuri și programe, este un procedeu complex, care determină obiectivele evaluării și vulnerabil la politica decizională. Evaluarea de mediu pentru planuri și programe poate fi abordată în diferite moduri. Aplicarea evaluării de mediu pentru planurile și programe de amenajare a teritoriului trebuie să aplice:

- management de mediu durabil și integrare efectivă a considerentelor de mediu în întocmirea planurilor de amenajare a teritoriului,
- să prezinte semnale de avertizare cu privire la opțiunile de dezvoltare care nu asigură o dezvoltare durabilă de la Planul Național de Amenajare a Teritoriului și până la nivelul localităților urbane sau al comunelor,
- să facilitează o mai bună luare în considerare a criteriilor de mediu în formularea planurilor de amenajare care creează cadrul pentru proiectele specifice.

Evaluarea de mediu pentru planul și programe este un instrument pentru forurile decizionale. Se poate sporii eficiența procesului decizional prin implicarea publicului, prin punerea la dispoziție planului sau programului pentru consultare. Planul sau programul de amenajare va deveni mai eficace dacă valorile, opiniile și cunoștințele publicului la nivel local sau ale specialiștilor vor fi incorporate în procesul de luare a deciziei.

2. CONȚINUTUL ȘI OBIECTIVE ALE PUG-ULUI ȘI RELAȚII CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME

2.1. CONȚINUTUL ȘI OBIECTIVELE PRINCIPALE AL PUG-ULUI

2.1.1. Conținutul Planului Urbanistic General Comunei Măgherani

Prezentul PUG a fost întocmit de SC „Aalto Proiect” SRL nr. 342/02.2013, în conformitate cu ordinul MLPAT nr.13N/10.03.1999 ”Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General”, respectiv Ordinul nr. 21N/10.04.2000 ”Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism” și tratează următoarele probleme:

- delimitarea clară a limitei administrative, istoria și valorile comunei Măgherani,
- stabilirea intravilanului localităților comunei,
- stabilirea disfuncționalităților existente și a priorităților pe baza analizei situației existente,
- zonificarea intravilanelor, stabilirea zonelor funcționale,

- stabilirea obiectivelor de utilitate publică, a monumentelor istorice cu zonele protejate aferente,
- valorificarea eficientă a potențialului economic, uman și natural,
- organizarea circulației, dezvoltarea căilor de comunicații,
- echiparea tehnico-edilitară,
- a factorilor mediu care se ivesc datorată actualizării PUG-ului.

Planul Urbanistic General are caracter de reglementare și răspunde programului de amenajare a teritoriului cât și programului de dezvoltare a localității.

Conținutul PUG-ului a ținut cont de Regulamentul Local de Urbanism (RLU), întărind și detaliind prin prescripții (permisiuni și interdicții) reglementările.

Prescripțiile cuprinse în RLU sunt obligatorii la autorizarea executării construcțiilor pe întreg teritoriul administrativ al unității ce face obiectul PUG odată aprobat RLU, împreună cu PUG-ul localității, constituie act de autoritate al administrației publice locale.

În documentele PUG-ului (Capitolul I.) sunt citate principalele acte normative specifice domeniului sau complementare acestuia, cu implicații asupra dezvoltării urbanistice a localităților.

În cadrul stadiului actual al dezvoltării sunt tratate elementele naturale, elementele de infrastructură și socio-economică a teritoriului.

Sunt tratate problemele de mediu, riscurile naturale și disfuncționalitățile din zona studiată.

Capitolul II. tratează modul de utilizare a terenurilor, amplasare, dimensionare, restricțiile a construcțiilor pe teritoriu Comunei Măgherani și separat pentru fiecare localitate aparținând comunei.

2.1.2. Surse documentare

La elaborarea Planului Urbanistic General al comunei Măgherani, au fost studiate următoarele lucrări, respectiv au fost culese date din următoarele surse:

- Documentația topografică, proiect întocmit de S.C. Topo Geo S.R.L. din Târgu Mureș;
- Condiții geografice și hidrografice, proiect nr. 6422/1972 - S.S.L. Măgherani;
- Condiții geografice și hidrografice, proiect nr. 7195/1974 - S.S.L. Șilea Nirajului;
- S.S.L. Șilea Nirajului 1980 – IPJ Târgu Mureș;
- PUG-Măgherani - 1991 – IPJ Târgu Mureș;
- PUG-Măgherani - proiect nr. 5031.0 - 2001 – SC Proiect SA;
- Referat geotehnic - proiect nr. 64422/1972-1974 – IPJ Târgu Mureș;
- Reabilitarea cadrului natural la Șilea Nirajului – Studiu proiect nr. 042-S/2008 – PF Hidroka Târgu Mureș;

- Hărți de risc la alunecări de teren – Primacons Group, București, dec. 2012;
- PUZ – Reconstrucție Lăcaș de cult Romano-Catolic, Becheci, comuna Măgherani, proiect nr. 361/2006;
- Date și informații furnizate de administrația locală;
- Date statistice recensământ 2002;
- P.A.T.J. Mureș/2010;
- Strategia de dezvoltare a comunei Măgherani 2007-2013;
- Autostrada – sector Târgu Mureș-Ditrău
- ProNatura 2000 - ROSPA0028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului;
- Zone protejate – Natura 2000 - ROSCI0019 Călimani – Gurghiu.

2.1.3. Obiectivele principale PUG-ului Comunei Măgherani

Obiectivele PUG-ului prezentat, urmărește ridicarea nivelului infrastructurii și îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin:

- realizarea sursei și gospodăriei de ape potabile, și extinderea rețelei de apă pe toate străzile din noile zone incluse în intravilan,
- realizarea infrastructurii de canalizare, completată cu bazine private, colectoare, etanșe și vidanjabile, și tratare a apelor uzate de tip menajer în stații de epurare,
- extinderea rețelelor electrice și de iluminat public,
- organizarea circulației și îmbunătățirea condițiilor de transport,
- modernizarea drumurilor de acces,
- amenajarea de trotuare și asigurarea scurgerii gravitaționale a apelor meteorice către colectori naturali,
- amenajarea de spații de parcare pentru autovehicule,
- amenajarea de piste pentru bicicliști și trotuare,
- valorificarea resurselor locale prin promovarea turismului,
- asigurarea de servicii și de utilități pentru toți locuitorii comunei Măgherani,
- îmbunătățirea condițiilor de locuire,
- extinderea intravilanului cu lotizări destinate locuințelor, caselor de vacanță și altor funcțiuni complementare,
- înființarea / extinderea / modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare,
- **extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale în toate satele.**

Mențiune: în urma discuțiilor purtate cu secretarul Primăriei a rezultat, că în nu este planificat introducerea gazului metan în Comuna Măgherani.

2.2. RELAȚIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME

În vederea obținerii Avizului de mediu de la Agenția pentru Protecția Mediului Mureș (APM Mureș) pentru PUG al comunei Măgherani, județul Mureș, la elaborarea PUG-ului s-a ținut cont de *Directiva EU 2001/42/EC* privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului, transpusă în legislația românească prin *HG 1 076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe*.

Planurile și programele elaborate pentru localitățile rurale din comuna Măgherani pe baza principiului dezvoltării durabile, includ utilizarea resurselor regenerabile și reciclabile, dezvoltarea construcțiilor de locuințe, de servicii, de modernizarea circulației și căilor de acces, extinderea suprafețelor ocupate de spații verzi și protejarea mediului înconjurător.

La elaborarea PUG-ului comunei Măgherani s-a ținut cont de documentele locale, județene, regionale naționale și europene.

2.2.1. Relația cu alte planuri și programe la nivel local

Planurile de Amenajare a Teritoriilor Zonale (PATZ) tratează programe de măsuri pe termen scurt, mediu și lung. Pe baza definiției aceste planuri se întocmesc ”pentru teritorii grupate într-o zonă cu caracteristici comune, geografice, economice sau/și de altă natură, care cuprinde în întregime sau parțial teritoriul administrativ al mai multor unități teritoriale administrative”.

2.2.2. Relația cu alte planuri și programe la nivel județean

A fost luat în considerare Planul Local de Acțiune pentru județul Mureș (PLAM), revizuit, adoptat prin Hotărârea nr.3/2006 a Colegiului Prefectura Mureș și prin Hotărârea nr.58/2007 a Consiliului Județean Mureș.

Pe teritoriul administrativ al județului s-a reactualizat ”Planul de amenajare a teritoriului județean” (PATJ), în 2012. Întocmirea planului se bazează pe Planului de amenajare a teritoriului Național (PATN), ținând cont de documentele europene. Elaborarea acestor planuri este o condiție pentru realizarea Planurilor Urbanistice Generale ale unităților administrative teritoriale componente. Norma la nivel de unitate administrativ-teritorială comunală este reprezentat în PUG, care este în concordanță cu obiectivele stabilite de strategia de dezvoltare județeană.

La elaborarea planului și programelor s-a ținut cont de următoarele planuri județene:

În domeniul urbanismului (s-a studiat):

- ✓ Planul de amenajare a teritoriului județean Mureș (PATJ), aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Mureș cu nr. 122/1999.

- ✓ Planul de amenajare a teritoriului zonal PATZ peri urban municipal Târgu Mureș elaborat de INCD Urbanproiect București 2005.
- ✓ Planul de dezvoltare al regiunii Centru pentru perioada 2007 -2013, în care este accentuat problemele majore socio–economice din zonă teritoriului și obiectivele specifice pentru dezvoltarea spațiului rural.

Scopul planului de dezvoltare al județului/regiunii, cuprins în planul de dezvoltare al regiunii, poate fi realizat prin promovarea creșterii economice, prin ridicarea nivelului de echipare și prin creșterea atracțiilor turistice.

Strategia de Dezvoltare a județului Mureș pe perioada 2007 – 2013 cuprinde obiectivele strategice pentru economie, social și cultural, ținând cont specificul teritoriului. Implementarea strategiei urmărește următoarele domenii: infrastructura, economia, mediul, resursele umane și turismului.

Crearea noi locuri de muncă v-a contribui la creșterea nivelului de trai a locuitorilor. Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, creșterea rolul turismului, dezvoltarea rețelelor informaționale pentru afaceri și a calității transportului regional v-a contribui la rezolvarea obiectivelor propuse. Respectarea condițiilor de protecția mediului este prezent în toată punctele strategice.

PUG-ul al Comunei Măgherani a inclus în cea mai mare parte obiectivel propuse în PATJ județului Mureș.

În domeniul protecției mediului

- ✓ Schema directoare de amenajare și management a bazinului hidrografic Mureș cu cele două componente: Planul de Amenajare a Bazinului Hidrografic Mureș (PABH) și Planul de Management al Bazinului Hidrografic Mureș (PMBH).
- ✓ Hotărârea Consiliului Județean nr. 19/1993 privind ariile naturale protejate pe teritoriul județului Mureș, cu modificările ulterioare.
- ✓ Planul Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) al Județului Mureș 2007 – 2013.

În PLAM al județului Mureș sunt cuprinse obiectivele principale de mediu, cum sunt protecția calității apelor, extindere rețelei de canalizare, protecția solului și managmentul deșeurilor.

2.2.3. Relația cu alte planuri și programe la nivel regional

Programul Operațional Regional (POR) elaborat pentru perioada 2007 – 2013 conține obiectivul strategic al dezvoltării economice, sociale echilibrate teritorial și durabile a regiunilor de dezvoltare ale României. Între obiectivele strategice al POR-ului este inclus crearea 15.000 de locuri de muncă, până la sfârșitul anului 2015, creșterea contribuției

turismului și creșterea calității infrastructurii cu scopul de a ridica calitatea vieții și îmbunătățirea serviciilor la nivel local.

2.2.4. Relația cu alte planuri și programe la nivel național și internațional

În 1983 a fost adoptată "Carta Europeană a Amenajării Teritoriului" de către Conferința Europeană a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT) care are ca scop dezvoltarea socio-economică echilibrată a regiunilor, ameliorarea calității vieții, gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului, utilizarea rațională a solului. În 1999 CEMAT adoptă "Schema de Dezvoltare a Spațiului Comunitar" (SDEC), acest document al Uniunii Europene accentuează dezvoltarea spațială echilibrată și durabilă a teritoriului. CEMAT în 2000 lansează "Principii directe pentru o dezvoltare teritorială durabilă a continentului European" și în 2007 Comisia Europeană "Agenda Teritorială Europeană". Politica de administrarea teritoriului în România a ținut cont de directivele documentelor sus menționate. În Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007 – 2013 și Planul Național Strategic pentru Dezvoltarea Rurală (PNSR) 2007 – 2013 sunt incluse măsurile necesare pentru creșterea veniturilor, astfel ridicarea nivelelor de trai în zonelor montane.

PNSR are trei direcții definite și anume:

- modernizarea structurii agriculturii și silviculturii,
- menținerea și îmbunătățirea calității mediului din zonele rurale,
- gestionarea și facilitarea tranziției forței de muncă.

Pe baza recomandărilor europene au fost identificate următoarele planuri și programe, introduse în PUG, care sunt relevante pentru PUG-ul actualizat.

În domeniul urbanismului

Planul de Amenajare a Teritoriului Național (PATN) este documentul fundamental care descrie programele strategice sectoriale atât pe termen mediu cât și pe termen lung, determină dimensiunile, sensul și prioritățile dezvoltării în cadrul teritoriului României, în concordanță cu recomandările europene. Șase secțiunile specializate: I. Rețele de transport, II. Apa, III. Zone protejate, IV. Rețeaua de localități, V. Zone de risc natural și VI. Zone turistice sunt aprobate prin lege de către Parlamentul României.

- ✓ Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a I-a Rețele de transport, aprobată prin Legea nr. 363/2006.
- ✓ Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a II-a Apa, aprobată prin Legea nr. 171/1997, modificată prin Legea nr. 20/2006.
- ✓ Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a Zone protejate, aprobată prin Legea nr. 5/2000.

- ✓ Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V- a Zone de risc natural, aprobată prin Legea nr.575/2001.
- ✓ Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a VI- a Zone cu resurse turistice, proiect de lege.
- ✓ Regulamentul General de Urbanism aprobat prin HG nr. 525/1996, republicată în 2002.

În domeniul protecției mediului

- ✓ Planul Național de Dezvoltare pentru 2007 – 2013, stabilind 6 priorități naționale de dezvoltare, ce grupează în interior o multitudine de domenii și subdomenii prioritare.
- ✓ Programul Operațional Sectorial de MEDIU 2007 – 2013, versiunea finală 2007- având ca obiectivul global protecția și îmbunătățirea calității mediului și a standardelor de viață în România, urmărindu-se conformarea cu prevederile acquis-ului de mediu.
- ✓ Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 157/2005.
- ✓ Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 964/2000, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Programul de eliminare treptată a evacuării emisiilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase aprobat prin HG 351/2005 modificată și completată cu HG 783/2006.
- ✓ Strategia Națională de Management al riscului la inundații. Program de realizare a Planului național pentru prevenirea, protecția și diminuarea efectelor inundațiilor aprobat prin HG 1309/2005.
- ✓ Strategia națională pentru Protecția Atmosferei, aprobată prin HG nr. 731/2004.
- ✓ Planul Național de Acțiune pentru Protecția Atmosferei, aprobat prin HG nr. 738/2004.
- ✓ Legea nr. 271/2003 privind ratificarea Protocolului Goteborg.
- ✓ Legea nr. 261/2004 pentru ratificarea Convenției privind poluanții organici persistenți, adoptată la Stockholm la 22 mai 2001.
- ✓ Hotărârea nr. 1.856 din 22 decembrie 2005 privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici.
- ✓ Ordin MMGA nr. 352 din 12 martie 2007 privind aprobarea încadrării localităților din cadrul Regiunii 7 în liste, potrivit prevederilor Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 745/2002 privind stabilirea și clasificarea aglomerărilor și zonelor pentru evaluarea calității aerului în România.
- ✓ Strategia națională privind Schimbările Climatice 2005-2007, aprobată prin HG nr. 645/2005.
- ✓ Planul Național de Acțiune privind Schimbările Climatice 2005-2007, aprobat de HG nr. 1877/2005.

- ✓ Ordonanța de urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.
- ✓ H.G. nr.230 din 4 martie 2003 privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora.
- ✓ Ordin MMDD nr. 776/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000 în România.
- ✓ Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor și Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, aprobate prin HG nr. 1470/2004.
- ✓ Planul Regional de Gestionare a Deșeurilor pentru Regiunea 7 Centru, aprobat prin Ordinul comun MMGA și MIE nr. 1364/1499/2006.
- ✓ Legea nr. 451/2002 privind ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000.
- ✓ Legea nr. 24 din 15 ianuarie 2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane.
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 114 din 17 octombrie 2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului – planificarea strategică privind existența suprafețelor de spații verzi în localități.
- ✓ Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități, instituit prin OUG. nr. 59/2007.
- ✓ Convenția Carpatică ratificată de România prin Legea nr. 389/2006.

Planuri și programe internaționale relevante

- ✓ Conferința Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare, Rio de Janeiro, 1992.
- ✓ Summit-ul Mondial pentru Dezvoltare Durabilă – Conferința de la Johannesburg, 2002.
- ✓ Al 6-lea Program de Acțiune pentru Mediu 2001 – 2010, numit Mediul 2010, Planul de acțiune al UE “Stoparea pierderii biodiversității – 2010 și în perspectivă”.
- ✓ Propunerea de Strategie Tematică pentru Sol, adoptată de către Comisie în 2006.
- ✓ Carta municipiilor și comunelor europene pentru durabilitate – Carta Alborg, 1994.
- ✓ Strategia europeană pentru dezvoltare durabilă (Goteborg 2001 și Bruxelles 2006).
- ✓ Agenda teritorială a Uniunii Europene Spre o Europă mai competitivă și durabilă a regiunilor diverse, acceptată cu ocazia Reuniunii ministeriale informale privind dezvoltarea urbană și coeziunea teritorială de la Leipzig, 24-25. mai 2007.

Obiectivele și prioritățile relevante propuse în documentele conceptuale naționale și internaționale existente, au fost folosite de echipa SEA la compilarea unui set de obiective de referință în domeniul mediului și al protecției sănătății.

3. DESCRIEREA ZONEI DE AMPLASAMENT A COMUNEI MĂGHERANI

3.1. INCADRAREA ÎN TERITORIU, SITUAȚIA EXISTENTĂ

Localitatea Măgherani se situează pe drumul județean Miercurea Nirajului - Sărățeni - Sovata. Localitatea Măgherani este așezată în zonă de interfluviu dintre râurile Târnavă Mică și Nirajul Mic, la 18 km de Sovata și 30 km de municipiul Târgu Mureș, având coordonatele latitudinea 46°34' Nord și longitudinea 24°54' E.

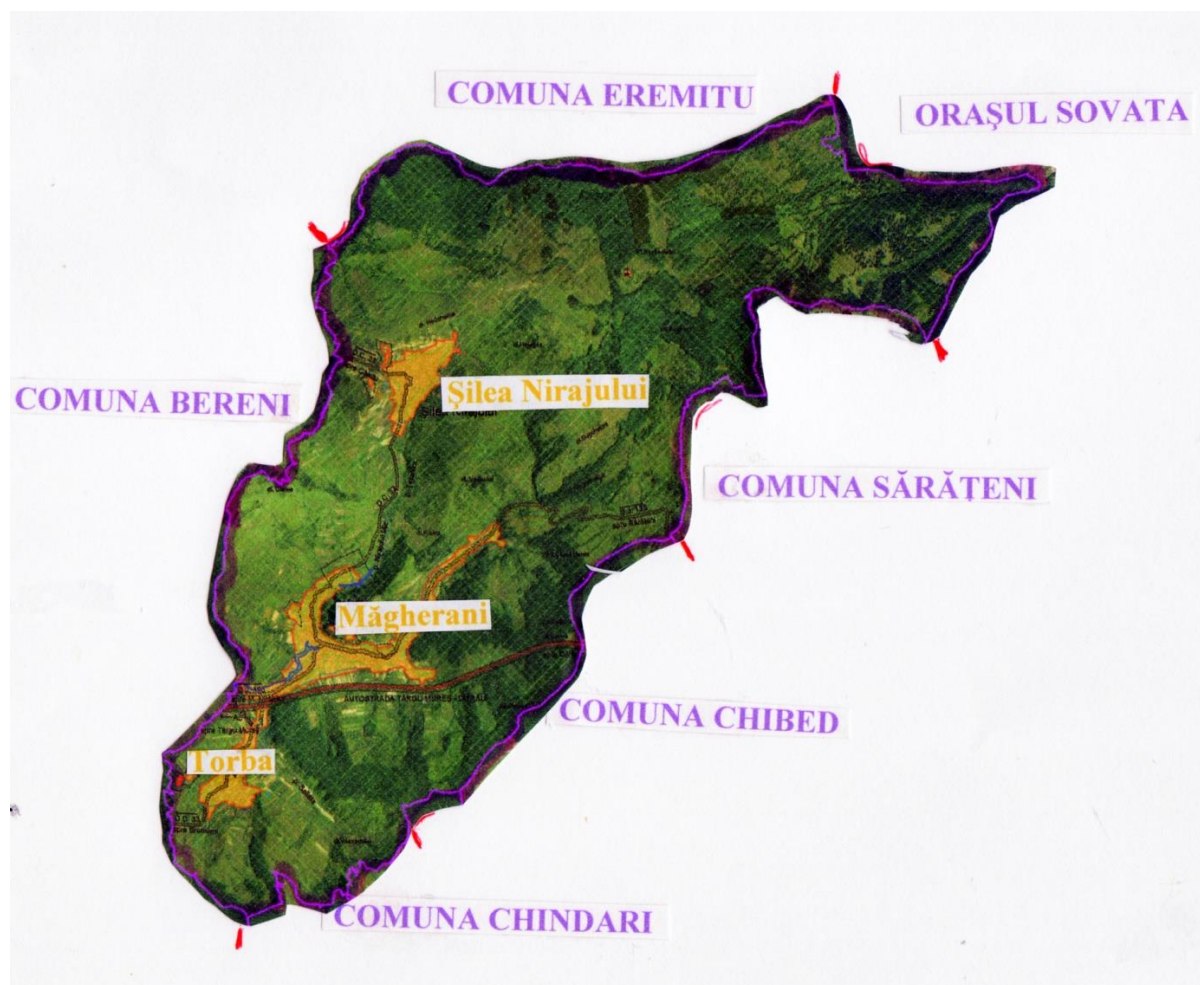
Harta nr.1. Județul Mureș în România și în județul Mureș localizarea Comunei Măgherani (sursa: http://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_M%C4%83gherani,_Mure%C8%99)

Fig.1. Vedere panoramică asupra satului Măgherani (sursa: http://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_M%C4%83gherani,_Mure%C8%99)

Vecinii comunei sunt (Harta 2.):

- la Nord este comuna Eremitu,
- la Vest este comuna Bereni,
- la Nord-Est comuna este delimitată de orașul Sovata,
- la Est este delimitată de comunele Sărățeni și Chibed,
- la Sud este situată comuna Chindari.

Harta 2. Comuna Măgherani cu localitățile Măgherani, Torba, Șilea Nirajului, și comunele învecinate

3.2. SCURT ISTORIC, DENUMIREA LOCALITĂȚII ÎN DECURSUL TIMPULUI EVOLUȚIE

Comuna Măgherani se situează în valea Nirajului de Sus. Pe lângă centru de comună, care este localitatea Măgherani, comuna mai are în componență încă două sate: localitatea Torba și Șilea Nirajului.

Conform *Dicționarului Geografic* a lui I. Gîju și D. Voicu, localitatea Șilea Nirajului a fost atestată pentru prima dată în anul 1487, localitatea Torba a fost atestată în 1575 și localitatea Măgherani în anul 1576.

Pe lista papală din 1576, localitatea Măgherani apare ca filială a localității Bâra, sub denumirea de MOGYOROS sau MOGIJAROS¹ și avea în componență 32 de porți, adică 320 de familii.

În același an pe listele papale apar și localitățile Torba cu un număr de 10 porți, aproximativ 100 de familii și localitatea Șilea Nirajului cu un număr de 33 porți, aproximativ 330 de familii.

¹ Dicționar istoric, C. Suciu

În anul 1635 localitatea Măgherani apare pe listele lui Rákoczi I. sub denumirea de MOGIOROS, conform datelor furnizate de Orbán Balázs (sursa Orbán B. „A Székelyföld leírása 1868).

După trecerea populației la religia reformată, cele trei localități s-au desprins de biserica centrală din Bâra, localitatea Măgherani în anul 1791, Șilea Nirajului în 1800 și localitatea Torba în 1838. Denumirea localităților componente comunei Măgherani conform hărților militare sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Denumirea localității în decursul timpului

Localitatea	Hărți militare			
	1763-1785	1806-1869	1869-1887	Al II-lea război mondial
Măgherani	Magyaros	Magyaros	Magyaros	Nyárádmagyaros
Șilea Nirajului	Sellije	Selye	Selye	Nyárádselye
Torba	Torposzló	Torboszló	Torboszló	Torboszló

Din punct de vedere administrativ, înainte de 1950, cele trei localități, aparțineau de plasa Miercurea Nirajului, comitatul Mureș-Turda, iar în perioada 1950-1968 au aparținut de Regiunea Mureș Autonomă Maghiară, raionul Sângeorgiu de Pădure. După anul 1968 aceste localități au făcut parte din Județul Mureș, Comuna Bereni, de care s-au desprins în anul 1994 formând comuna Măgherani.

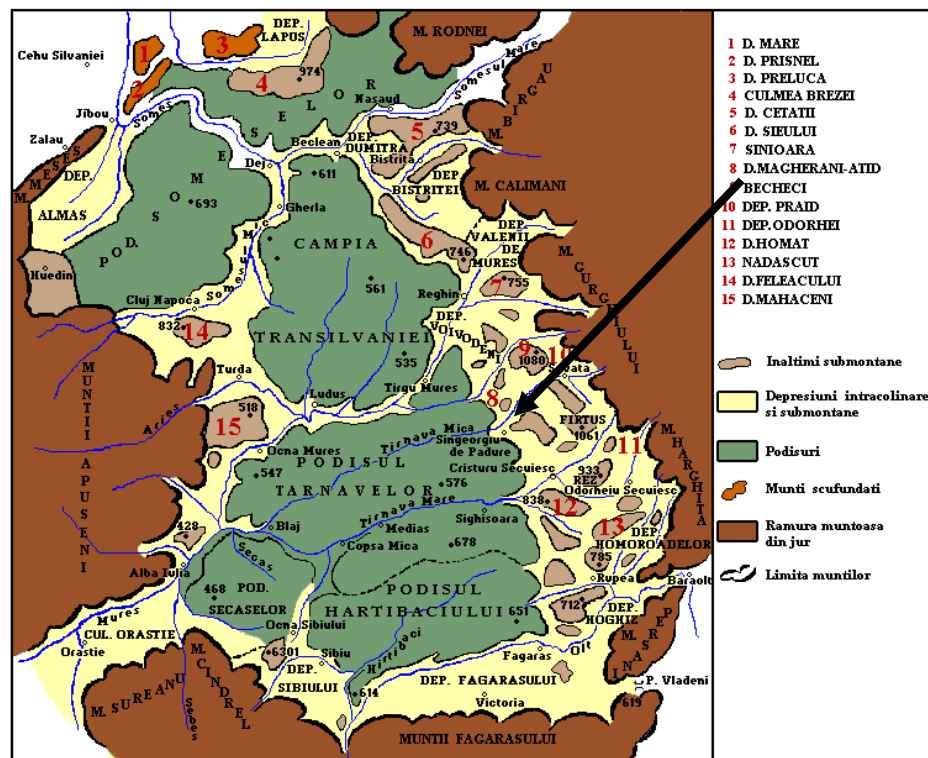
4. ASPECTELE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI

Zona Bazinului Superior al Nirajului și Beheci se extinde între zona de izvor al Nirajului și Miercurea Nirajului. Măghirani se situează în această zonă care este caracterizată prin pășuni întinse.

4.1. GEOLOGIA, GEOMORFOLOGIA ȘI RELIEFUL

Comuna Măgherani se situează în Depresiunea Transilvaniei, care este cea mai mare depresiune din interiorul arcului carpat. Denumirea colinară provine din forma depresiunii. În est este delimitat de Carpații Orientali, în sud de Carpații Meridionali și în vest de Munții Apuseni.

Platourile ușor înclinate în partea de est al depresiunii se datorează curgerilor de lave din erupțiilor vulcanice.

Harta 3. Depresiunea Transilvaniei

(sursa: <http://www.oocities.org/dmarioara/images/PodTrans.GIF>)

În Depresiunea Transilvaniei se disting din doua zone aproape concentrice:

- în centru o zona de structuri cvasiorizontale,
- în exterior o structura cutata.

Măgherani se situează în zona intracolinară, submontană (Harta 3.).

Teritoriul comunei se caracterizează prin două forme distincte de relief:

- valea pâ râului Nirajul Mic și afluenți săi,
- zona de dealuri înalte, culminând cu vârful Beheci, la o altitudine de 1081,1 m.

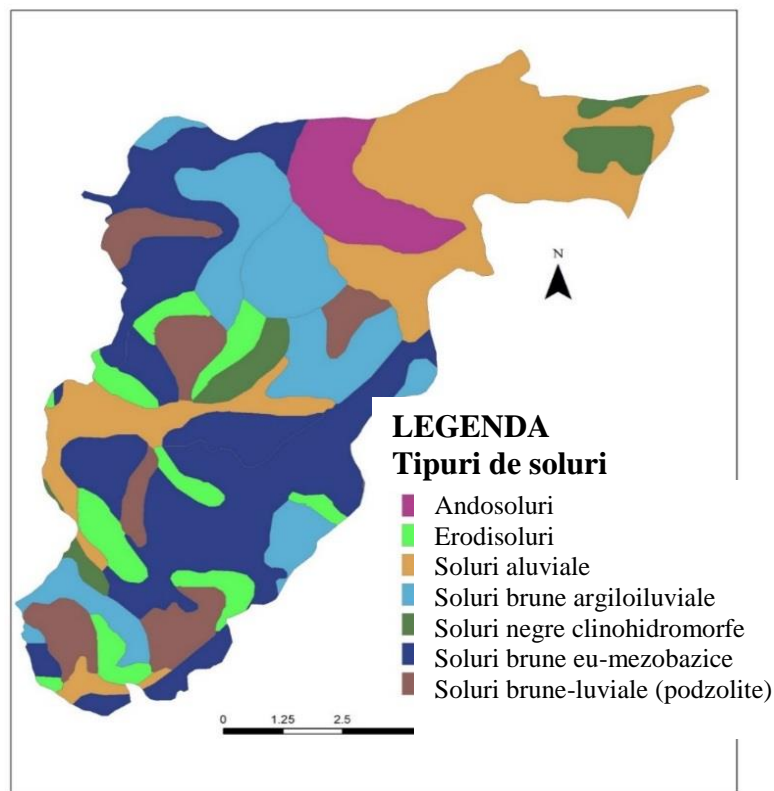
Relieful zonei studiate este dominat de lunca pâ râului Nirajul Mic, cu o altitudine de 370-390 m. Relieful zonei este dominat de Dealurile Nirajului. Geologic, se caracterizează printr-o stratificație argiloasă de tip panonian, deasupra căreia apar roci cutanate, formate din aluviunile luncii și depozitele deluviale.

4.2. SOLUL ȘI SUBSOLUL

În cea mai parte solurile comunei sunt soluri aluviale, brune-luvice și brune argilo-iluviale. Erodisoluri și solurile negre clinohidromorfe sunt răspândite pe teritoriul comunei în diferite forme de dimensiuni între cca. 1,2 – 3,4 km² (Harta 4.).

La adâncimea de 4.500 de metri sunt sisturi cristaline și conglomerate cretacee, ceea ce formează fundamental Depresiunii Transilvaniei. Din compoziția sedimentelor paleogene și neogene depuse în timp se deduce că această zonă lent s-a scufundat, în timp ce Munții

Carpaților s-a ridicat succesiv și a determinat teritoriul cuprins între ei să devine uscat. Odată cu acest fenomen s-au activat cutele diapire cu sîmburi de sare care au ajuns la suprafață. În subsolul localității Măgherani se găsește un masiv de sare.

Harta 4. Harta solului Comunei Măgherani
(Autor: Sz.Poszet pe baza hărții de pedologie 1: 200.000) al României)

4.3. REȚEAUA HIDROGRAFICĂ, APA DE SUPRAFAȚĂ ȘI SUBTERANĂ

Zona bazinului hidrografic al Mureșului Superior este caracterizată printr-o rețea de apă permanentă, având debite de apă maxime primăvara și vara. Din această zonă face parte Nirajul, care este un afluent (în partea stângă) al râului Mureș. Principalul afluent al râului Niraj este Nirajul Mic, care se izvorește în munte, la o înălțime de 1239m.

Apele freatice sunt caracterizate prin duritate și mineralizări ridicate.

Comuna Măgherani este situat în bazinul Nirajului Mic și Nirajului Mare (care se unesc în localitatea Mercurea Nirajului) și care au doar puține pâraieșe secundare, unele doar temporare.

4.4. AERUL

Datorită faptului că, Comuna Măgherani este înconjurat de pădure și nu are industrie, aerul este curat.

Singura sursă relevantă de poluare la nivelul comunei Măgherani este reprezentată de traficul rutier, contribuind pe de o parte la vicierea calității aerului.

Zgomotul și vibrațiile. Principala sursă de zgomot și vibrații este traficul pe drumul județean, la care se adaugă circulația dintre localități și în interiorul localităților. Se propune îmbunătățirea calității drumului județean și locali.

4.5. CLIMA

Depresiunea colinară a Transilvaniei se înscrie în tipul climatului de dealuri. Iarna are un climat de adăpost ceea ce se datorează poziției din interiorul arcului carpatic, dar are și influențe oceanice, cu un climat umed și moderat termic. Astfel clima comunei Măgherani este temperată, temperatura medie fiind de $+8,3^{\circ}\text{C}$ în zona de luncă și cca. $+7,5^{\circ}\text{C}$ în zona de dealuri.

Temperaturile aerului prezintă diferențieri zonale în funcție de relieful. În Valea Nirajului cea mai rece lună este ianuarie, în medie între -3°C și -8°C și cea mai caldă lună este iulie, valorile fiind cuprinse între $+18^{\circ}\text{C}$ și $+19^{\circ}\text{C}$.

Circulația aerului este determinată de diferența de altitudine dintre părțile centrale și marginale, și expunerea diferită față de circulația maselor de aer. Există o diferență de altitudine între partea estică (1000 m) și cea vestică (500-600 m). Vântul predominant este cel dinspre nord-vest, cu intensitate și frecvența mijlocie, viteza medie fiind de 3,1 m/s, iarna în schimb sunt frecvente vânturile dinspre nord-est care ating uneori viteze ce depășesc 45 m/s.

Cantitatea medie anuală a precipitațiilor însumează cca. 700-900 mm/an. Regimul precipitațiilor este diferit în timpul anului, cu creșteri cantitative de la sud spre nord-est, cu o diferență de 70-100 l/mp de la o zonă la alta. Cantitățile medii în luna iulie se încadrează între 80 și 180 mm, iar în ianuarie între 30 și 50 mm.

Umiditatea relativă exprimă gradul de saturare a atmosferei cu vapori de apă scade sub 76% în zona Văii Nirajului.

4.6. VEGETAȚIA, FLORA

Vegetația forestieră este bine reprezentată în zonă cu o pondere de 29,42% din totalul teritoriului administrativ. Vegetația de tip forestier este bine conservată.

Zona agricolă se găsește în general pe valea Nirajului Mic.

Zona „Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului” se poate caracteriza prin lipsa aproape totală a arăturilor și prin abundența terenurilor semi-naturale - pajiști și fânețe extensive. Structura peisajului este mozaică, constând din alternanța ariilor semi-naturale cu păduri de foioase, fânețe, pășuni și zone umede ceea ce rezultă o biodiversitate foarte ridicată. În ordinul nr. 1284 din 24.10. 2007, publicat în Monitorul Oficial nr. 739 din 31.10.2007, în anexa nr. 1, la punctul 28 – apare SITUL „Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului”, care este cuprins în Județul Mureș (83%) și Județul Harghita (13%). Peste teritoriului Comunei Măgherani se suprapune aria

natural protejată de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. Peste 99% din teritoriului administrativ al comunei Măgherani este inclus în această arie protejată (**cod ROSPA 0028**).

Situl de Importanță Comunitară **ROSCI0297** „Dealurile Târnavei Mici – Bicheș” a fost desemnat prin OM 2387 din 2011 pe o suprafață de 37.082 ha și se întinde pe teritoriul județelor Mureș (83%) și Harghita (17%).

4.7. FAUNA

Zona Comunei Măgherani dispune de habitate valoroase și bogată, reflectată în numărul mare de specii importante de păsări. Exemplu: acvilă țipătoare mică (*Aquila pomarina*) și viespar (*Pernis apivorus*) sunt specii amenințate la nivelul Uniunii Europene.

Regiunea este importantă și pentru iernatul în număr mare a mai multor specii de păsări răpitoare, dintre care amintim șoimul de iarnă.

În Dealurile Târnavei Mici – Bicheș treiesc carnivorele mari rezidente, *Canis lupus*, *Ursus arctos* și *Lynx lynx*, diferite speciile de lilieci și speciile de amfibieni *Bombina* și *Triturus*.

4.8. VALORI ALE PATRIMONIULUI NATURAL, CULTURAL, ISTORIC ȘI TURISTIC

4.8.1. Obiective naturale

În ordinul nr. 1284 din 24.10. 2007, publicat în Monitorul Oficial nr. 739 din 31.10.2007, în anexa nr. 1, la punctul 28 – apare SITUL „Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului”, care este cuprins în Județul Mureș (83%) și Județul Harghita (13%). Peste teritoriului Comunei Măgherani, se suprapune aria natural protejată de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Peste 99% din teritoriului administrativ al comunei Măgherani este inclus în această arie protejată **cod ROSPA 0028**.

Situl de Importanță Comunitară **ROSCI0297** „Dealurile Târnavei Mici – Bicheș” a fost desemnat prin OM 2387 din 2011 pe o suprafață de 37.082 ha și se întinde pe teritoriul județelor Mureș (83%) și Harghita (17%).

Aria protejată

Nr.crt.	Codul	Denumirea	Suprafața (ha)	Localități afectate
28	ROSPA0028	Dealurile Târnavelor- Valea Nirajului	86.073	Acățari (67%), Albești (4%), Bălăușeri (16%), Beica de Jos (2%), Bereni (>99%), Chibed (66%), Chiheru de Jos (2%), Coroisamărtin (1%), Crăciunești (48%), Daneș (4%), Eremitu (50%), Ernei (<1%), Fantanele (89%), Găiești (57%), Gheorghe Doja (7%), Ghindari (91%), Gornești (<1%), Hodoșa (81%), Măgherani (>99%) , Miercurea Nirajului (45%), Nadeș (74%), Neaua (>99%), Păsăreni (45%), Sângeorgiu de Pădure (78%), Sărățeni (54%), Sighișoara (12%), Sovata (7%), Suplac (<1%), Vărgata (75%), Vețca (78%)
286	ROSCI0297	Târnavei Mici – Bicheș	37.082	Jud.Mureș: Bereni(31%), Chibed(96%), Eremitu(29%), Fântânele(9%), Ghindari(94%), Gălești(3%), Miercurea Nirajului(13%), Măgherani(88%) , Neaua(95%), Sovata(10%), Sângeorgiu de Pădure(27%), Sărățeni(95%) Jud.Harghita: Atid(26%), Praid(6%) harghita 13% și jud.Mureș (87)

4.8.1.1. SPA ROSPA0028 Dealurile Târnavelor – Valea Nirajului

Importanța SPA “ROSPA0028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului” constă în prezența:

- speciei: cristel de câmp (*Crex crex*) - (C1), important pe plan global,

- 9 specii: acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*), viesparul (*Pernis apivorus*), barză neagră (*Ciconia nigra*), huhurez mare (*Strix uralensis*), cristelul de câmp (*Crex crex*), caprimulg (*Caprimulgus europaeus*), ciocănitoare de stejar (*Dendrocopos medius*) sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*), ciocârlie de pădure (*Lullula arborea*), șoimul de iarnă (*Falco columbarius*) - (C6), populații importante din specii amenințate la nivelul Uniunii Europene.

SPA “Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului” se poate caracteriza prin lipsa aproape totală a arăturilor și prin abundența terenurilor semi-naturale - pajiști și fânețe extensive. Structura peisajului este mozaică, constând din alternanța ariilor semi-naturale cu păduri de foioase, fânețe, pășuni și zone umede ceea ce rezultă într-o biodiversitate foarte ridicată. Impactul antropic este foarte scăzut, existând puține localități raportate la o întindere foarte mare. Această zonă este una dintre cele mai mari arii semi-naturale coerente - și probabil una dintre cele mai bine conservate - din regiunea biogeografică continentală din Transilvania.

Specii de păsări de interes comunitar enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC prezente în cadrul SPA Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului este prezentat în tabelul de mai jos.

Specii de păsări de interes comunitar în SPA Dealul Târnavelor – Valea Nirajului

Cod	Specii de păsări	Cod	Specii de păsări	Cod	Specii de păsări
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	A092	<i>Hieraetus pennatus</i>	A255	<i>Anthus campestris</i>
A089	<i>Aquila pomarina</i>	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	A030	<i>Ciconia nigra</i>
A090	<i>Aquila clanga</i>	A339	<i>Lanius minor</i>	A080	<i>Circaetus gallicus</i>
A222	<i>Asio flammeus</i>	A338	<i>Lanius collurio</i>	A081	<i>Circus aeruginosus</i>
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	A246	<i>Lullula arborea</i>	A084	<i>Circus pygargus</i>
A215	<i>Bubo bubo</i>	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	A082	<i>Circus cyaneus</i>
A403	<i>Buteo rufinus</i>	A072	<i>Pernis apivorus</i>	A122	<i>Crex crex</i>
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	A234	<i>Picus canus</i>	A196	<i>Chlidonias hybridus</i>
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	A151	<i>Philomachus pugnax</i>	A238	<i>Dendrocopos medius</i>
A103	<i>Falco peregrinus</i>	A220	<i>Strix uralensis</i>	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>
A098	<i>Falco columbarius</i>	A307	<i>Sylvia nisoria</i>	A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	A166	<i>Tringa glareola</i>	A236	<i>Dryocopus martius</i>
A320	<i>Ficedula parva</i>	A229	<i>Alcedo atthis</i>	A379	<i>Emberiza hortulana</i>
A027	<i>Egretta alba</i>				

Specii de păsări identificate pe teren, în perioada 01.04.-31.07. 2014

Nr.	Specii de păsări	Nr.	Specii de păsări	Nr.	Specii de specii
1	Crex crex*	16	Motacilla alba	31	Sitta europaea
2	Ciconia ciconia*	17	Erithacus rubecula	32	Certhia familiaris
3	Buteo buteo	18	Oenanthe oenanthe	33	Lanius collurio*
4	Columba palumbus	19	Turdus merula	34	Lanius excubitor
5	Streptopelia turtur	20	Turdus philomelos	35	Pica pica
6	OStrix aluco	21	Sylvia atricapilla	36	Garrulus glandarius
7	Upupa epops	22	Phylloscopus collybita	37	Corvus corax
8	Merops apiaster	23	Phylloscopus sibilatrix	38	Sturnus vulgaris
9	Picus viridis	24	Regulus regulus	39	Oriolus oriolus
10	Dryocopus martius*	25	Troglodytes	40	Passer domesticus
11	Dendrocopos major	26	Muscicapa striata	41	Passer montanus
12	Dendrocopos	27	Parus major	42	Fringilla coelebs
13	Lullula arborea	28	Cyanistes caeruleus	43	Emberiza citrinella
14	Hirundo rustica	29	Poecile palustris		
15	Anthus trivialis	30	Aeghithalos caudatus		

*specii din anexa I a Directivei Consiliului Europei 79/409 EEC, care necesită atenție deosebită.

4.8.1.2. Situl de Importanță Comunitară ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș

Situl de Importanță Comunitară ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș cuprinde importante coridoare de deplasare pentru speciile de carnivore mari. Aceste coridoare se regăsesc pe toată suprafața sitului și anume pe dealurile de pe ambele părți ale râului Târnavă

Mică, respectiv în zona Bicheș și sunt utilizate atât de indivizii „locali”, cât și de urșii care vin dinspre masivul Gurghiu și se îndreaptă către zonele de concentrare aflate la altitudine joasă.

Importanța majoră a zonei Dealurilor Târnavei – Bicheș este considerată pentru:

- carnivorele mari rezidente, cum sunt: *Canis lupus*, *Ursus arctos* și *Lynx lynx*,
Specia *Ursus arctos* cuprinde atât zone de concentrare de sfârșit de vară-toamnă (zone de hrănire), cât și zone de iernare (concentrații de bârloage – se cunoaște cel puțin o astfel de concentrație, cu peste 15 bârloage);
Lynx lynx se regăsește doar în partea estică a sitului;
- habitatele forestiere 91V0 (Dacian Beech forests (Symphyto-Fagion)), 9130 (Asperulo-Fagetum beech forests) și 91Y0 (Dacian oak & hornbeam forests);
- speciile de lilieci listate;
- speciile de amfibieni *Bombina* și *Triturus*.

Speciile de mamifere, amfibieni, reptile, pești și nevertebrate enumerate în anexa II. a Directivei Consiliului 92/43/CEE pentru care a fost propus Situl de Importanță Comunitară “Dealurile Târnavei Mici – Bicheș” ROSCI0297 sunt prezentate în următoarele tabele.

Lista speciilor de mamifere

Nr.	Specii de mamifere	Nr.	Specii de mamifere
1354	<i>Ursus arctos</i>	1324	<i>Myotis myotis</i>
1352	<i>Canis lupus</i>	1307	<i>Myotis blythii</i>
1361	<i>Lynx lynx</i>	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
1355	<i>Lutra lutra</i>	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>

Lista speciilor de amfibieni și reptile

Nr.	Specii de amfibieni și reptile	Nr.	Specii de amfibieni și reptile
1166	<i>Triturus cristatus</i>	1220	<i>Emys orbicularis</i>
1193	<i>Bombina variegata</i>	4008	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>

Lista speciilor de pești

Nr.	Speciile peștilor
1138	<i>Barbus meridionalis</i>
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
1146	<i>Sabanejewia aurata</i>

Specia de nevertebrate

Nr.	Speciile nevertebrate
1083	<i>Lucanus cervus</i>

4.8.1.3. Condițiile care ar pereclita valorile patrimoniul natural din Comuna Măgherani

Pierderea și distrugerea habitatului ca rezultat al activităților de agricultura intensivă (deocamdată în mare parte restrânse la văile principale ale râurilor Niraj, respectiv Târnavă

Mică), a supracositului, a lipsei cositului, a suprapășunatului, a lipsei pășunatului, al activităților de exploatare forestieră, a dragării și drenării habitatului umed, al activităților industriale, al exploatării miniere de suprafață sau subterane, al dezvoltării teritoriale, a circulației, al turismului necontrolat, al poluării prin îngrășăminte chimice, depozitare de deșeuri menajere sau industriale.

Periclitarea speciilor prin comerțul ilegal, colectare și/sau braconaj al speciilor protejate. Acesta din urmă este un fenomen larg răspândit, mai ales în zona Târnavă Mică – valea principală, respectiv văile afluenților.

O amenințare specifică locală este reprezentată de construcția viitoarei autostrăzi Târgu Mureș-Iași, întrucât acesta va fragmenta habitatul carnivorelor mari și va izola urșii de zonele esențiale de hrănire, respectiv de iernare. Acest fapt afectează atât populația locală, cât și urșii care vizitează zona doar în perioada de hiperfagie – în zona respectivă s-a consemnat și prezența sezonieră a unor urși dotați cu colare GPS-GSM, care veneau întocmai din Bălan (județul Harghita), sau județul Vrancea. Desigur, acest fenomen periclitează păsările și alte specii de mamifere mari, mai ales mistrețul (*Sus scrofa*), respectiv cerbul (*Cervus elaphus*) – specii care deasemenea efectuează deplasări semnificative în zonă.

Impactul PUG-ului asupra speciilor de păsări, de mamifere, de amfibieni, reptile și pești va fi redus, prin respectarea măsurilor de conservare propuse în prezentul document, a reglementărilor privind conservarea speciilor de floră și faună, din legislația actuală și după caz a măsurilor elaborate de Administratorul sitului Natura 2000 prin Planul de Management.

Măsuri de reducere a impactului pentru speciile potențial afectate de implementarea proiectului

- ✓ în vederea protejării speciilor de păsări cuibăritoare este necesară evitarea lucrărilor de șantier în lunile mai-iulie în zonele de intravilan propuse în PUG;
- ✓ evitarea afectării habitatelor naturale și semi-naturale din incinta SPA-ului de către infrastructura temporară creată în perioada construcțiilor;
- ✓ evitarea drenării pajiștilor umede în imediata vecinătate a zonelor propuse a fi introduse în intravilan;
- ✓ sprijinirea activităților care conservă habitatele ierboase în condiție cât mai apropiate de cea naturală. Astfel de metode sunt (pășunatul adecvat), cositul în afara perioadei de cuibărit (după luna iulie) și într-un mod în care oferă posibilitate de a se refugia păsărilor din habitatele respective;
- ✓ promovarea formelor tradiționale și durabile de agricultură;

- ✓ curățirea (cu păstrarea grupurilor izolate sau exemplarelor izolate de arbuști) pășunilor pentru asigurarea stării favorabile a habitatelor unor specii protejate (ex. Ciocărlia de pădure, sfârncioc, etc).
- ✓ evitarea utilizării insecticidelor și a altor substanțe chimice pe terenurile cuprinse în SPA.

4.8.1.4. Măsuri pentru conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună.

În vederea protejării speciilor de păsări, precum și flora și fauna ce aparține comunei Măgherani, trebuie aplicată o serie de măsuri, și anume:

a., Măsuri de conservare a speciilor de floră trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte:

- intensificarea agriculturii – schimbarea metodelor de cultivare a terenurilor din cele tradiționale în agricultură intensivă, cu monoculturi mari, efectuarea lucrărilor numai cu utilaje și mașini,
- schimbarea habitatului semi-natural (fânețe, pășuni) datorită încetării activităților agricole cum ar fi cositul sau pășunatul,
- desecarea zonelor umede prin canalizare de-a lungul râurilor, pe zone de șes,
- cositul prea timpuriu (ex. poate distruge poantele de cristel de câmp),
- arderea vegetației (a miriștii și a pârloagelor),
- scoaterea puilor pentru comerț ilegal,
- folosirea pesticidelor,
- reglarea cursurilor râurilor,
- înmulțirea necontrolată a speciilor invazive,
- lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari,
- tăierile selective a arborilor în vârstă sau a unor specii,
- împăduririle zonelor naturale sau semi-naturale (pășuni, fânețe etc.),
- industrializare și creșterea zonelor urbane bine,
- schimbarea majoră a habitatului acvatic (ex. construirea barajelor).

b., Măsuri de conservare speciilor de faună trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte:

- cositul în perioada de cuibărire, distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor,
- lucrări îndelungate în vecinătatea cuibului în perioada de reproducere, deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului (colonii de stârci și ciori), amenajări forestiere și tăieri în timpul cuibăritului speciilor periclitate,
- vânătoria în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitate, vânătoria în timpul cuibăritului prin deranjul și zgometul cauzat de către gonaci,
- braconajul, scoaterea puilor pentru comerț ilegal, prinderea păsărilor cu capcane,
- defrișările, lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari.

4.8.2. Obiective culturale și istorice

Munumentele istorice și culturale în Comuna Măgherani¹

Nr.	COD LMI	Denumire	Adresa	Datare
Localitatea Măgherani				
134	MS-I-s-B-15393	Fortificație	"Cetatea lui Cocio" (Kacso-vára) pe "Dealul lui Kati"(Katihegyese)	Fortificație Epoca medievală
135	MS-I-s-B-15394	Așezarea de la Măgherani	"Piscul Cetății"	
136	MS-I-m-B-15394.01	Așezare	"Piscul Cetății" panta de SE a dealului Várberc, la 1,8 km V-NV de comună	Latène, Cultura geto - dacică
137	MS-I-m-B-15394.02	Așezare	"Piscul Cetății" panta de SE a dealului Várberc, la 1,8 km V-NV de comună	Hallstatt
138	MS-I-s-B-15395	Movila de la Măgherani	"Chiserhed-Orhegy", "Dâmbul mătășii", "Dealul umbrar", "Dealul fetei", "Dâmbul cioplit", "Dealul clopotului" la N de sat	
592	MS-II-a-B-15717	Ansamblu rural "Str. Principală"	Str.Principală , ambele laturi	sf.sec.XIX
Localitatea Șilea Nirajului				
592	MS-II-a-B-15717	Ansamblu rural "Str. Principală"	Str.Principală , ambele laturi	sf.sec.XIX
210	MS-I-s-B-15430	Așezarea de la Șilea Nirajului	"Pallota" la 1,5 km S de sat, pe terasa pârâului Șugău, care se varsă în Niraj	Epoca bronzului
Localitatea Torba				
210	MS-I-s-B-15430	Așezarea de la Șilea Nirajului	"Pallota" la 1,5 km S de sat, pe terasa pârâului Șugău, care se varsă în Niraj	Epoca bronzului
223	MS-I-s-B-15437	Situl arheologic de la Torba	În grădina conacului Bereki	
224	MS-I-m-B-15437.01	Așezare	În grădina conacului Bereki	
225	MS-I-m-B-15437.02	Așezare	În grădina conacului Bereki	
948	MS-II-a-B-16051	Ansamblul rural "Str. Principală"	Str. Principală nr. 4, 5, 10, 12, 20-26, 31, 46, 49, 54, 62, 64, 112.	Sfârșitul sec.XIX

¹Sursa „Lista monumentelor istorice din județul Mureș” oar-mures.ro

Pe teritoriul administrativ al comunei Măgherani sunt prezente valori de patrimoniu cultural construit, de interes național, respectiv de interes local. Un obiectiv important al oficialităților comunei este conservarea, restaurarea și/sau punerea în valoare a acestor monumente istorice. În Lista Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii sunt declarate monumente istorice din Comuna Măgherani, ca fiind obiective protejate, prezentate în tabelul de mai sus.

4.8.3. Obiective turistice

Obiective turistice ale Comunei măgherani sunt următoarele:

- Așezare din epoca bronzului în curtea conacului Bereki,
- Casele de pe strada principală, sfârșitul sec. XX,
- Fortificație lui Cocio, la coordonatele: 46.58333°N, 24.89611°E, pe Dealul Kati cetate de refugiu medievală,
- Groapa curuților (Kurucgödör) pe vârful Dealului Kati,
- Culmea Beheci, înălțime 1080 m
- Biserică reformată empire, cu clopotniță de lemn din 1791, turn 1846-1866,
- Monumentul eroilor din primul războiul mondial,

Fig.2. Foto:http://egyszeruek.blogspot.ro/2012_04_01_archive.html

- Capelă romano-catolică, Sfânta Cruce de pe vârful Bichiș
- Colina fetelor (leánydombok) lângă localitatea Măgherani sunt șase coșine așezate în șir

Fig.3. Foto:<http://web.clicknet.ro/gyorfiandrei/>

- Piatra spălător (Mosdókő) pe culmea Beheci, o piatra emisferică de cca. 1,5m înălțime, pe vârful căruie este o groapă unde se adună apa de ploaie (de unde provine numele) și pe partea apuseni cu scriere runică,

Fig.4. Foto: http://egyszeruek.blogspot.ro/2012_04_01_archive.html

- Piatră de altar cu ruine secuiești din vremea introducerii creștinătății,
- Ansamblul rural "Str. Principală", localitatea Măgherani - monumente istorice,
- Ansamblul rural "Str. Principală", nr: 4, 5, 10, 12, 20-26, 31, 46, 49, 54, 62, 64, 112, localitatea Torba - monumente istorice, case situate pe strada principală la numerele - sfârșitul sec. XIX,
- Tradiția arderii cărbunelui.

Trasee turistice:

- Șilea Nirajului – Beheci
- Călugăreni – Beheci – Eremitu
-
- Săcădat – Beheci – Măgherani
- Câmpul Cetății – Beheci – DJ 135 – Sovata
- Măgherani – Beheci – 2 trasee
- Drumul sării Prajd – Măgherani - OcnaMureșului

5. POPULAȚIA ȘI TERENUL INTRAVILAN ȘI EXTRAVILAN ÎN COMUNA MĂGHERANI

5.1. EVOLUȚIA ȘI STRUCTURA POPULAȚIEI COMUNEI MĂGHERANI

Populația stabilă a comunei Măgherani la recensământul populației din anul 2011 a fost de 1.309 locuitori, conform „Rezultatele finale ale Recensământului din 2011. Institutul Național de Statistică din România. iulie 2013”.

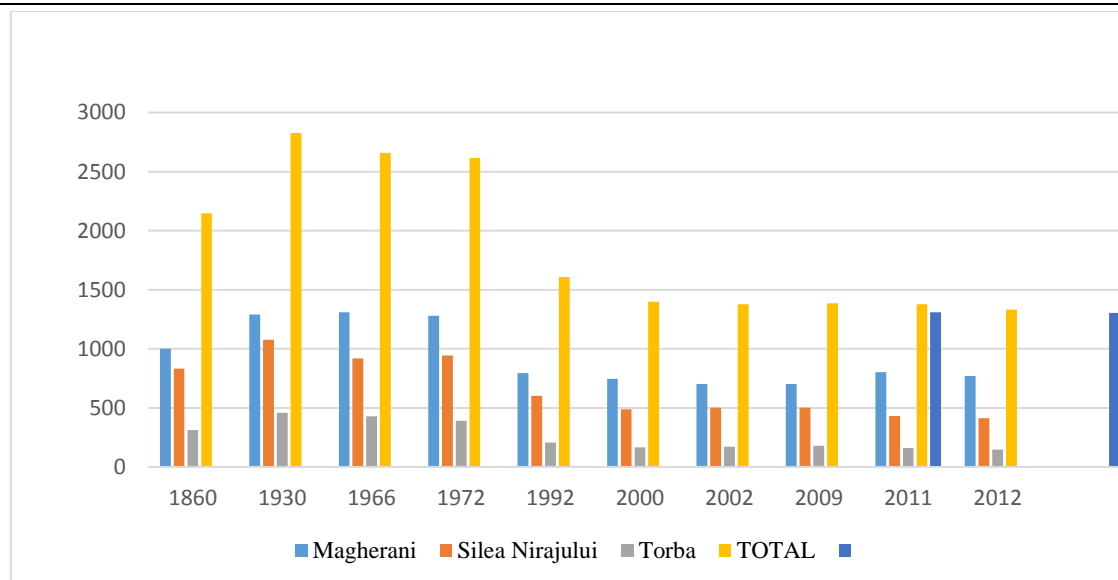
Evoluția populației comunei Măgherani pe localități

Localitatea	Nr. locuitori/ani									
	1860	1930	1966	1972	1992	2000	2002	2009	2011 ¹	2012
Măgherani	1000	1290	1310	1281	796	745	703	703	804	771
Șilea Nirajului	834	1078	919	943	604	489	503	503	433	412
Torba	314	460	430	391	208	166	171	180	160	148
Total	2148	2828	2659	2615	1608	1400	1377	1386	1377	1331

¹Date statistice preluate din lucrarea - Hărți de risc la alunecări de teren – Primacons Group, București, dec. 2012

² Datele furnizate de primăria Măgherani:

în 2011 populați totală a fost de 1309 și în 2014 de 1304.

Graficul 1. Evoluția populației comunei Măgherani pe localități

Scăderea numărului populației se datorează atât sporului negativ (diferența dintre născuți-vii și decedați), cât și soldului negativ al migrației externe (diferența dintre persoanele plecate definitiv din România și persoanele venite în România).

5.1.1. Structura populației pe etnie, pe vârstă și densitatea populației

Populația stabilă pe etnie în Comuna Măgherani

Localitatea	Nr. locuitori	Componentă etnică		
		Români	Maghiari	Alte naționalități/Γ ²⁰¹⁴
Măgherani	703	4	641	58
Șilea Nirajului	503	1	502	0
Torba	171	0	171	0
TOTAL 2002¹	1.377	5	1.314	58
TOTAL 2013²	1.309	11	1.177	76

¹ Conform recensământului din anul 2002

² http://www.recensamantromania.ro/wp-content/uploads/2013/07/sR_Tab_8.xls. Institutul de Statistică din România, iulie 2013

În 2013, 45 de persoane nu au răspuns.

Din punct de vedere al etniei, cetățeni comunei Măgherani de etnie română reprezintă 0,36% din totalul populației, 95,42% sunt cetățeni de etnie maghiară, și 4,21% sunt de alte etnii după datele din 2002 și 0,84% sunt de etnie română, 89,92% maghiară și 5,81% după datele din 2013.

Structura pe grupe de vârstă a populației Comunei Măgherani

(conform recensământul din 2011)

Total populație	0-14 ani	15-65 ani	Peste 65 ani
1309	217	665	427
100%	16,58%	50,80%	32,62%

Ponderea populației vârstnice (peste 65 ani) în comuna Măgherani este de 32,62% fiind peste limitele de: 15-20% stabilite în PATJ Mureș.

Indicele de dependență este raportul între populația aptă de muncă și populația dependentă (\leq de 15 ani și \geq de 65 de ani).

Indicele de dependență în Comuna Măgherani este cuprins între 1,03, conform datelor din recensământul din 2011.

Datorată faptului că rata natalității scade și sunt schimbări demografice, gradul de dependență arată o tendință de creștere.

Densitatea populației Comunei Măgherani

Populația ¹	Suprafața în ha	Densitatea (loc/ha)
1.309	5.803	0,23

¹Conform recensământului din 2011.

5.2. RESURSELE DE MUNCĂ ȘI POPULAȚIA OCUPATĂ

5.2.1. Resursele de muncă

Locuitorii comunei practică o agricultură mixtă. Se ocupă cu cultivarea cerealelor și creșterea animalelor.

Unități agricole

Localitatea	Tipul unității	Numărul animalelor
Măgherani	Fermă de vaci - nefuncțională	20
	Fermă de vaci	≤ 500

Categoriile de folosință ale terenurilor din comună, la sfârșitul anului 2011

Modul de folosință a suprafeșelor agricole	Suprafața terenului (ha)	Utilizat din suprafața totală (%)
Terenul agricole – total, din care:	3.618	62,35
Arabil	1.450	24,99
Pășuni	1.280	22,06
Fânețe	860	14,82
Vii și pepiniere viticole	8	0,14
Livezi și pepiniere pomicele	20	0,34
Terenuri neagricole – total, din care:	2.185	37,65
Păduri și altă vegetație forestieră	1.707	29,42
Ape, bălți	34	0,59
Construcții	101	1,74
Căi de comunicații și căi ferate	79	1,36
Terenuri degradate și neproductive	264	4,55
Total terenuri agricole și neagricole	5.803	100,00

Date statistice luate din www.insse.ro

Principalele culturi

Culturi	Suprafața cultivate (ha)
Grâu și seară	350
Porumb boabe	400
Sfecla de zahăr	3
Cartofi	60
Legume	35

Numărul animalelor pe specii în Comuna Măgherani

Animale	Număr animale/păsări	Capete/gospodărie
Bovine	1.300	2,14
Porcine	1.000	1,65
Ovine	4.175	6,88
Păsări	14.000	23,06

Unități productive cu caracter industrial și depozitare

Localitatea	Unitatea producivă/depozitare	Localizare
Măgherani	Zona de depozitare – Biserica catolică Mureș	intravilan
Șilea Nirajului	Prelucrare lemn - Gater	intravilan

5.2.2. Forță de muncă și populația ocupată

Populația comunei Măgherani (conform datelor ale recensământului populației din anul 2011 oferite de Institutul Național de Statistică) este formată dintr-un număr de 1.309 de locuitori.

Profilul economic al Comunei Măgherani este funcție mixtă, agrar-industrială.

Numărul persoanelor angajați în diferite sectoare de activitate

Sectorul de activitate	Forța de muncă numărul persoanelor angajați
Agricultură	263 218
Silvicultură, exploatare forestieră și economia vânatului	4
Industria extractivă	7
Industria prelucrătoare	5
Energie electrică și termică, gaze, apă caldă, aer condiționat	7
Construcții	69
Comerț	14
Hoteluri și restaurante	1
Transport /depozitare	7
Învățământ	20
Sănătate și asistență socială	5
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	14
Altele	15
Total	413

Locuri de muncă repartizată pe sectoare se bazează pe datele din anul 2014.

Populația ocupată pe sexe din comuna Măgherani

Localitatea	Total	Masculin	Feminin
Măgherani	248	185	63
Șilea Nirajului	127	111	17
Torba	38	29	8
COMUNA MĂGHERANI	413	325	88

Datele sunt conform recensământul din 2014.

Luând în considerare numărul locuitorilor Comunei Măgherani este 1.309 din care 665 sunt apte pentru muncă și numărul populației ocupate este de 413, rata de șomaj este de 37,89%.

6. ZONE FUNCȚIONALE ȘI PROPUNERI DE DEZVOLTARE, TERENUL INTRAVILAN ȘI EXTRAVILAN, BILANȚ TERITORIAL

6.1. INTRAVILAN EXISTENT ȘI PROPUS. BILANȚ TERITORIAL

Bilanțul teritorial al Comunei Măgherani

Teritoriul administrativ al comunei Măgherani	Categorii de folosință								
	AGRICOL (ha)	NEAGRICOL (ha)	Neagricol din care (ha)					TOTAL	
			Păduri	Ape	Drumuri	Curți, Constr.	Neprod.	(ha)	(%)
EXTRAVILAN	3414,24	2110,31	1707,00	32,51	61,52	52,45	256,83	5524,55	95,20
INTRAVILAN	203,76	74,69	0,00	1,49	17,48	48,55	7,17	278,45	4,80
TOTAL (ha)	3618,00	2185,00	1707,00	34,00	79,00	101,00	264,00	5803,00	
TOTAL (%)	62,35	37,65	29,42	0,59	1,36	1,74	4,55		100,00

în documentele scrise în cap.I. * PUG 3414,24 ha, **203,76, ***2110,31

Limita intravilanului localității se poate modifica, noua limită incluzând toate suprafețele de teren ocupate de construcții și amenajări, precum și suprafețele necesare dezvoltării pe o perioadă determinată. Propunerile privind noul intravilan și relația cu cel existent vor fi justificate în piesele scrise și figurate în piesele desenate.

Bilanțul teritorial al Comunei Măgherani, propus (anexa1. Harta PUG A1)

Teritoriul administrativ al comunei Măgherani	Categorii de folosință								
	AGRICOL (ha)	NEAGRICOL (ha)	Neagricol din care (ha)					TOTAL	
			Păduri	Ape	Drumuri	Curți, Constr.	Neprod.	(ha)	(%)
EXTRAVILAN	3403,23	2105,85	1707,00	32,51	60,90	51,38	254,06	5508,64	94,94
INTRAVILAN	214,77	79,15	0,00	1,49	18,10	49,62	9,94	294,36	5,06
TOTAL (ha)	3618,00	2185,00	1707,00	34,00	79,00	101,00	264,00	5803,00	
TOTAL (%)	62,35	37,65	29,42	0,59	1,36	1,74	4,55		100,00

Se propune creșterea zonei intravilan cu 15,91 ha, fără modificarea teritoriul administrativ actual al Comunei Măgherani. Mărirea suprafeței: agricole cu 11,1 ha, teritoriul neagricol cu 4,46 ha, drumurile cu 0,62 ha, pentru noi construcții o suprafață de 1,07 ha și terenul neproductiv cu 2,77 ha.

6.2. ZONE FUNCȚIONALE ȘI PROPUNERI DE DEZVOLTARE

Zonele funcționale localităților din Comuna Măgherani

Intravilanele existente ale localităților comunei Măgherani sunt cele cadastrale, remăsurate topografic. Principalele zone funcționale sunt reprezentate astfel:

1. Zona centrală cuprinde: zona de locuințe și funcțiuni complementare, zona de instituții publice și de servicii, etc.
2. Zona de locuințe și funcțiuni complementare. Cuprinde locuințele situate în intravilanul localităților (curții, construcții cu o suprafață generală între 500 și 700 mp).
3. Zona unităților cu caracter industrial și agricol. Se compune din incintele ocupate de activitățile de producție existente.
4. Zone verzi, de recreere, turism și sport. Această zonă cuprinde terenurile de sport.
5. Zona de gospodărie comunală, inclusiv cimitire.
6. Zona de echipare edilitară.
7. Zona căilor de comunicație rutiere (suprafața străzilor).
8. Alte zone (rezerve propuse pentru extinderea zonei de locuit, terenuri neconstruibile, agricole, ape).

Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita intravilanului existent În Comuna Măgherani

Nr.	Zone funcționale	Suprafața (ha)				
		Măgherani	Șilea Nirajului	Torba	PUZ ¹	TOTAL
1	Locuințe și funcțiuni complementare	20,16	16,59	5,74	0,00	42,49
2	Unități industriale și depozitare	0,44	0,22	0,00	0,00	0,66
3	Unități agrozootehnice	1,94	0,00	0,00	0,00	1,94
4	Instituții și servicii de interes public	2,61	0,53	0,32	0,44	3,90
5	Căi de comunicație și transport	11,37	3,42	2,80	0,00	17,59
	a). rutiere	11,37	3,42	2,80	0,00	17,59
6	Spații verzi, agrement, sport și protecție	13,98	0,01	0,01	0,00	14,00
7	Gospodării comunale, cimitire	5,94	2,40	0,77	0,00	9,11
8	Terenuri libere	107,70	40,68	38,89	0,00	187,27
9	Ape	1,15	0,22	0,12	0,00	1,49
TOTAL INTRAVILAN		165,29	64,07	48,65	0,44	278,45

¹ P.U.Z. Plan Urbanistic Zonal. Reconstrucție Lăcaș de cult Romano-Catolic Bececi, com. Măgherani

Localitatea Măgherani.

Intravilanul existent al localității Măgherani este cel cadastral, remăsurat topografic.

**Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ,
Localitatea Măgherani (anexa II, Harta PUG A3)**

Nr	Zone funcționale	Existent		Propus	
		Suprafața (ha)	Din total (%)	Suprafața (ha)	Din total (%)
1	Locuințe și funcțiuni complementare	20,16	12,20	20,16	11,41
2	Unități industriale și depozitare	0,44	0,27	0,44	0,25
3	Unități agrozootehnice	1,94	1,17	2,57	1,45
4	Instituții și servicii de interes public	2,61	1,58	2,61	1,48
5	Căi de comunicație și transport - rutiere	11,37	6,88	11,55	6,54
6	Spații verzi, agreement, sport și protecție	13,98	8,46	13,98	7,91
7	Gospodării comunale, cimitire	5,94	3,59	5,94	3,36
8	Terenuri libere	107,70	65,16	118,31	66,95
9	Ape	1,15	0,70	1,15	0,65
TOTAL INTRAVILAN		165,29	100,00	176,71	100,00

Astfel conform bilanțului teritorial, suprafața intravilanului existent de 165,29 ha a fost mărită la 176,71 ha. A fost propus mărirea suprafeței cu 0,67 ha, pentru utilizare în agrozootehnie, căile pentru transport rutier cu 0,18 ha și cu 10,31 ha terenuri libere.

Localitatea Șilea Nirajului

Intravilanul existent al localității Șilea Nirajului este cel cadastral, remăsurat topografic.

Principalele zone funcționale sunt reprezentate în tabelul de mai jos.

**Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ,
localitatea Șilea Nirajului (anexa III. Harta PUG A3)**

Nr	Zone funcționale	Existent		Propus	
		Suprafața (ha)	Din total (%)	Suprafața (ha)	Din total (%)
1	Locuințe și funcțiuni complementare	16,59	27,38	16,59	25,89
2	Unități industriale și depozitare	0,22	0,36	0,22	0,34
3	Unități agrozootehnice	-	0,00	-	0,00
4	Instituții și servicii de interes public	0,53	0,87	0,53	0,83

5	Căi de comunicație și transport - rutiere	3,31	5,46	3,42	5,34
6	Spații verzi, agreement, sport și protecție	0,01	0,02	0,01	0,02
7	Gospodării comunale, cimitire	0,46	0,76	2,40	3,75
8	Terenuri libere	39,25	64,78	40,68	63,49
9	Ape	0,22	0,36	0,22	0,34
TOTAL INTRAVILAN		60,59	100,00	64,07	100,00

Conform bilanțului teritorial, suprafața intravilanului existent de 60,59 ha a fost crescut la 64,07 ha. În localitatea Șilea Nirajului a fost propus mărirea suprafeței destinat pentru transport rutier cu 0,11 ha, pentru protecția sanitară al cimitirelor cu 1,94 ha și terenuri libere cu 1,43 ha.

Localitatea Torba

Intravilanul existent al localității Torba este cel cadastral, remăsurat topografic. Principalele zone funcționale sunt reprezentate astfel:

Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ, localitatea Torba (anexa IV. Harta PUG A3)

Nr	Zone funcționale	Existent		Propus	
		Suprafața (ha)	Din total (%)	Suprafața (ha)	Din total (%)
1	Locuințe și funcțiuni complementare	5,74	11,80	5,74	10,80
2	Unități industriale și depozitare	-	0,00	-	0,00
3	Unități agrozootehnice	-	0,00	-	0,00
4	Instituții și servicii de interes public	0,32	0,66	0,32	0,60
5	Căi de comunicație și transport rutiere	2,80	5,76	3,13	5,89
6	Spații verzi, agreement, sport și protecție	0,01	0,02	0,01	0,02
7	Gospodării comunale, cimitire	0,77	1,58	1,60	3,01
8	Terenuri libere	38,89	79,94	42,22	79,45
9	Ape	0,12	0,25	0,12	0,23
TOTAL INTRAVILAN		48,65	100,00	53,14	100,00

Astfel conform bilanțului teritorial, suprafața intravilanului existent de 48,65 ha a crescut la 53,14 ha. Creșterea suprafeței intravilanului este propus pentru zona transportului rutier (0,33 ha), pentru gospodării comunale, cimitire (0,83 ha) și pentru terenuri libere (3,33 ha).

6.2.1. Locuințe, proprietăți și funcții complementare**Fondul locativ în perioada 2004-2011, în Comuna Măgherani**

Anul	Populația/proprietatea locuințelor		
	2004	Numărul locuitorilor	
Numărul locuințelor		Proprietate de stat	5
		Proprietate privată	848
2007	Numărul locuitorilor		1.421
	Numărul locuințelor	Proprietate de stat	5
		Proprietate privată	848
2010	Numărul locuitorilor		1.361
	Numărul locuințelor	Proprietate de stat	5
		Proprietate privată	851
	Numărul locuitorilor		1.331
	Numărul locuințelor	Proprietate de stat	5
		Proprietate privată	851

În 2014 sunt 576 familii și 834 case.

**Variația numărul locuitorilor și locuințelor între anii 2004 și 2014,
în Comuna Măgherani**

Variația numărului de locuitori în 2004 față de 2014	4,94% descreștere
Creșterea numărului de locuințe în 2004 față de 2014	0,35% crește

În 2011, numărul de locuințe disponibile la nivelul Comunei Măgherani este de 834, în creștere cu aproximativ 0,35% față de 2004.

Din punct de vedere al fondului locativ, numărul de locuințe a devansat creșterea populației; în cazul Comunei Măgherani numărul populației a înregistrat o descreștere de cca.5%.

Suprafața locuibilă în raport cu numărul de locuințe în perioada 2004-2011

Locuințe/locatari		Anul			
		2004	2007	2010	2011
Număr de locuințe	Total	853	853	856	856
	din care privat	848	848	851	851
Suprafața locuibilă [mp]	Total	13920	13920	14316	14316
	din care privat	13793	13793	14189	14189
Nr. locatari/locuință		3,20	1,67	1,59	1,56
Suprafața locuibilă/locuitor [mp]		5,11	9,80	10,52	10,75
Suprafața locuibilă/locuință [mp]		16,32	16,32	16,72	16,72

Numărul locuințelor în șapte ani a crescut doar cu trei. Raportul între numărul locatarilor și numărul locuințelor a înregistrat o scădere de la 3,20 la 1,56, ceea ce se datorează scăderii populației. Datorită extinderii locuințelor existente, suprafața raportată pe locuitori a prezentat o ușoară creștere de la 16,32 mp/locuitori la 16,72 locuitori/mp.

Despre locuințe:

Regimul de construcție este în general izolat, cu puține niveluri: parter, eventual etaj sau mansardă, înălțimea maximă fiind cu 2 etaje.

Fig.5. În localitatea Măgherani (Comuna Măgherani) cele mai multe case sunt cu parter și/sau mansardă (Foto Mócsy I. – 2014)

Fondul locuibil este, în mare parte, în stare mediocră și/sau slabă.

Locuințele construite în ultima perioadă au în general regim de înălțime parter și etaj. Aceste construcții, cât și extinderile recente la clădirile existente, s-au făcut cu materiale de bună calitate.

În situația actuală în comuna Măgherani există 574 gospodării și 834 clădiri, conform datelor de la recensământul din 2014, de la Primăria Măgherani.

În baza cartării făcute pe teren, în perioada august-septembrie 2012, au fost făcute următoarele constatări:

Starea locuințelor

Localitatea	Starea clădirilor		
	Bună și foarte bună	Mediocră	Rea
Măgherani	20%	60%	20%
Șilea Nirajului	5%	75%	20%
Torba	10%	65%	25%
TOTAL COMUNĂ	12%	67%	22%

Loturile de regulă sunt alungite, cu latura scurtă la stradă, casele sunt așezate, în general, pe una din laturile lungi ale parcelelor, în curtea din față. Anexele gospodărești despart lotul în două, curțile din față fiind separate de grădini prin garduri.

Fronturile la stradă au dimensiuni între 15 – 30 m.

Fig.6. Majoritatea caselor vechi (fiind în stare mediocră) sunt construite cu parter
(Foto Mócsy I. – 2014)

În localitatea Măgherani majoritatea caselor sunt construite perpendicular pe stada, iar anexele gospodărești (grajduri) sunt paralele cu drumul.

Casele în stare bună și mediocră, în general, sunt construite din materiale durabile (cărămidă, piatră, beton, cu șarpantă înaltă din lemn și învelitoare cu țigle), iar cele clasificate ca fiind rele, sunt din chirpici sau din cărămizi nearse, cu fundații precare.

Fig.7. Anexele gospodărești sunt construite din lemn, combinate cu cărămidă, piatră, șarpantă din lemn, acoperișuri înalte cu învelitoare din țigle (Foto: Mocsy I.-2014)

6.2.2. Zona unităților cu caracter industrial și depozitare

Zona unităților cu caracter industrial și depozitare, se compune din incintele ocupate de activitățile de producție existente.

Unitățile cu caracter industrial și depozitare în Comuna Măgherani

Localitate	Unitate	Localizare
Măgherani	Zona de depozitare – Biserica Catolică Mureș	Intravilan
Șilea Nirajului	Prelucrare lemn - gater	Intravilan

6.2.3. Zona activităților agricole și zootehnice

Zona activităților agricole individuale (în general familiale) se desfășoară în cadrul gospodăriilor particulare, pe loturile pe care sunt amplasate casele de locuit, sau în vecinătatea acestora.

Zona unităților agro-zootehnice

Localitate	Unitate	Localizare
Măgherani	Fermă de vaci - nefuncțională	Intravilan
	Fermă de vaci	Intravilan

6.2.4. Spații verzi, de recreere, turism și sport

Atât în Comuna Măgherani, cât și în jurul lui sunt păduri, asigurând spațiu verde pentru recreere și turism.

În localitatea Măgherani există un teren de sport dotat cu peluză, fără garduri de protecție, având destinația principală fotbal. Lipsesc plantațiile de aliniament, plantații de protecție ale terenului de sport.

6.2.5. Zona de gospodărie comunală

În această categorie sunt clasate cimitirele care sunt prezente în fiecare din localitățile componente ale comunei Măgherani.

Suprafața ocupată de categoria cimitirelor în intravilanul existent este de 9,11 ha.

Toate cimitirele sunt în proprietatea bisericilor.

6.2.6. Zona căilor de comunicație rutiere și transporturi

Din suprafața intravilanului localităților 278,45 (ha), o suprafață de 17,59 (ha) o reprezintă căile de comunicații și transport, adică 6,32%.

Momentan circulația în comuna Măgherani este exclusiv rutieră.

Comuna Măgherani este străbătută de drumuri județene și drumuri comunale.

Drum județean:

D.J. 135 care face legătura cu localitățile:

Târgu Mureș – Măgherani – Miercurea Nirajului – Sărățeni - Sovata

Distanțe: Târgu Mureș – Măgherani – 29,87 km

Măgherani – Miercurea Nirajului – 9,87 km

Măgherani – Sărățeni – 12,83 km

Drumurile comunale:

D.C. 31 face legătura între localitatea:

Șilea Nirajului și Cându, distanța 2,70km,

D.C. 32 face legătura între localitatea:

Măgherani și localitatea Șilea Nirajului, distanța 4,50km,

D.C. 33 face legătura între localitatea:

Măgherani și Torba, distanța 3,50km.

D.J. 135 străbate Comuna Măgheran și face legătura între municipiul Târgu Mureș și județul Harghita, strebătând localitățile: Miercurea Nirajului, Sărățeni, apoi trece în județul Harghita și trei drumuri comunale.

Fig.8. Drumurile comunale D.C. 31, D.C.32 și D.C.33 sunt neasfaltate (Foto: Mocsy I.-2014)

În interiorul localităților aceste drumuri servesc ca străzi și includ partea carosabilă, acostamentele, șanțurile, rigolele, trotuarele, sapțiile verzi, suprafețele adiacente pentru parcaje și suprafețele de teren necesare amplasării anexelor acestora.

Drumurile județene se află în administrarea Consiliului Județean Mureș, în timp ce drumurile comunale și locale sunt în administrarea Consiliului Local Măgherani.

6.2.7. Alte zone

Alte zone de rezerve sunt terenuri neconstruibile, terenuri agricole, ape, terenuri propuse pentru extinderea zonei de locuit.

Suprafața acestor zone este de 188,76 ha (terenuri libere și ape).

- Terenurile libere, respectiv agricole, cuprinse în intravilan. Prin autorizația de construcție, terenurile agricole se scot din circuitul agricol temporar sau definitiv conform legii. Suprafața terenurilor libere în Comuna Măgherani este de 187,27 ha.
- Ape (pârâurile): Țiganilor, Șugo, Nirajul Mic și Sallata și pârâiașele cuprinse în intravilanul existent, cu o suprafață de 1,49 ha.

Prin autorizația de construcție, terenurilor agricole se scot din circuitul agricol temporar sau definitiv conform legii.

Zone cu riscuri naturale

Riscurile naturale care se iau în considerație sunt cele de natură hidrologică, hidrogeologică, geologică și geofizică. Pe teritoriul administrativ al comunei Măgherani există zone care sunt afectate de inundații și alunecări de teren după cum urmează:

- în Măgherani sunt afectate un număr de 35 ha teren agricol,
- în Șilea Nirajului sunt afectate un număr de 45 de gospodării, respectiv 67 de persoane, reprezentând un total de 80 ha teren agricol,
- când apa freatică este ridicată, poate prezenta pericol pentru locuitorii localității Torba,
- în localitatea Șirea Nirajului, în zonă de locuit există terenuri cu pericol de alunecare,

6.3. ECHIPARE EDILITARE EXISTENTĂ ȘI MĂSURILE PROPUSE

6.3.1. Servicii

Seviciile se referă la :

- serviciile publice oferite prin: primărie-consiliu local, cămine culturale, dispensare umane, poliție, biblioteci, grădinițe, scoli generale, ghișeu poștal,
- servicii private oferite prin: firme private de comerț sau producție industrială, firme agricole și agrozootehnice, cabinete medicale și stomatologice private, sucursale bancare, magazine alimentare și nealimentare, restaurante, coafor, farmacie, SRM gaz metan,
- servicii –culte – prestate la nivelul localităților prin bisericile: ortodoxă, reformată, romano-catolică, baptistă, sau a martorilor lui Iehova.

În momentul de față comuna nu dispune de unități, respectiv de facilități tehnico-edilitare.

Servicii existente

Localitatea	Denumire serviciu
Măgherani	Primărie
	Școala generală I.-VIII.
	Grădiniță
	Cămin cultural, biblioteca comunală
	Poliție
	Centru de zi pentru protecția copilului
	Cabinet medical privat (2)
	Cămin pentru persoane vârstnice
	Punct farmaceutic Pharmacom
	Circumscripția sanitar veterinară
	Asigurări RCA și locuințe – Rominsurence
	SC Agroven Impex SRL – magazin mixt
	SC Agroven Impex SRL – bar de zi, depozit
	Toth market – magazin mixt
	SC Nagy SRL – magazin mixt, butelii gaz
SC Reatprest SRL – Cooperativa de consum	

Șilea Nirajului	Școala generală I-IV.
	Grădiniță
	Cămin cultural, SC Nagy SRL – magazin mixt
	Bar
Torba	Cămin cultural
	Școală generală
	Grădiniță
	Locuințe de serviciu
	Magazin mixt

Biserici/culte

Măgherani	Biserica reformată
	Casă de rugăciuni Baptistă
	Biserica adventistă
Șilea Nirajului	Biserica reformată
	Biserica catolică
Torba	Biserica reformată, turnul de lemn

6.3.2. Echipări edilitare

6.3.2.1. Gospodărirea apelor

Gospodărirea apelor are ca scop fundamental satisfacerea cerințelor ale nevoilor sociale, economice și ecologice precum și combaterea acțiunilor distructive ale apei. Gospodărirea apelor la nivelul Comunei Măgherani, astfel cuprinde două obiecte principale:

- asigurarea nevoilor populației,
- și asigurarea demersurilor de protecție în situațiile neprevăzute.

Directiva Cadru 2000/60/EC în domeniul apei, definește apa ca pe un patrimoniu care trebuie protejat, tratat și conservat ca atare. Principalele surse de apă sunt pâraurile: Tiganilor, Șugo, Nirajul Mic și Sallata și pâraiașele care, după inundațiile din 1970 și 1975 au fost regularizate, îndiguite. Cu toate acestea se mai produc inundații prin ridicarea nivelului apelor freatice.

Alimentarea cu apă potabilă

Nici una din localitățile componente ale comunei Măgherani nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, alimentarea făcându-se de la fântâni. Există un studiu de fezabilitate în vederea introducerii apei în zona Valea Nirajului, studiu realizat de către Asociația Microregiunea Valea Nirajului.

Canalizarea și epurarea apei

Nici una din localitățile componente ale comunei Măgherani nu dispune de sistem centralizat de canalizare, dar există un studiu de fezabilitate în vederea introducerii canalizării menajere în zona Valea Nirajului, studiu realizat de către Asociația Microregiunea Valea Nirajului. Localitățile componente ale Comunei Măgherani folosesc, tradițional, closete uscate. Se

recomandă un sistem centralizat de colectare a apelor menajere și construcția unei stații de epurare.

În toate localitățile comunei există un sistem de canalizare a apelor pluviale, prin rigole stradale, spre pâraie. Acest sistem trebuie întreținut în intravilan dar și în extravilan prin grija primăriei.

Se propune cca. 18.000 km de lungime pentru rețea a apei potabile și cca. 18.000 km lungime pentru rețea de canalizare a apei uzate menajere, după cum urmează câte 6.400 km în Măgherani (anexa V. Harta PUG A4), câte 6.036 km în Șilea Nirajului (anexa VI. Harta PUG A4) și câte 4.700 km în localitatea Torba (anexa VII. Harta PUG A4) .

6.3.2.2. Alimentarea cu energie electrică, telecomunicații

Sursa de alimentare cu energie electrică este corelată cu sistemul energetic național, respectiv prin LEA 20 kv și puncte de transformare (PT) aeriene și înzidite, care traversează teritoriul comunei Măgherani.

Între anii 1962 și 1968 au fost electrificate localitățile componente ale comunei Măgherani.

În limita posibilităților se propune scoaterea liniilor de deviere din zonele de locuit.

Sistemul de iluminat public, în comună, este încredințat unui, serviciu specializat (SC Sovalprod SRL), sistemul nu este modernizat și necesită extinderi. Momentan nu există studii în acest sens.

Se prevăd:

- extinderea rețelelor electrice în zonele ce vor avea o dezvoltare urbanistică,
- retehnologizarea rețelelor de distribuție de medie tensiune - înlocuirea cablurilor de 20 kv.

În limita posibilităților se propune scoaterea liniilor de înaltă tensiune (prin deviere) din zonele de locuit.

Rețelele de telefonie mobilă, fixă, rețelele de televiziune prin cablu există și pot fi lărgite în continuare. La oficiul din Măgherani funcționează centrala de telefonie automată, racordată la sistemul național, care deservește populația și instituțiile publice. Rețeaua va fi extinsă și în zonele care se vor dezvolta.

6.3.2.3. Alimentarea cu energie termică, alimentarea cu gaze naturale

În localitățile aparținând Comunei Măgherani, energia termică utilizată pentru încălzire și pentru gătit este asigurată prin arderea lemnului și cărbunilor.

Localitățile componente nu sunt racordate la rețeaua națională de gaze naturale.

Nu există un proiect tehnic (în această perioadă) de înființare și distribuție a gazelor naturale.

6.3.2.4. Gospodării comunale

Deșeuri

Gospodărirea deșeurilor este și în Comuna Măgherani o problemă și impune un înalt nivel de cooperare atât din partea locuitorilor cât și din partea autorităților locale. În acest context managementul deșeurilor ocupă un rol important, deoarece deșeurile nu sunt numai o potențială sursă de poluare, dar poate constitui și o sursă de materii prime secundare.

Obiectivele pentru gestionarea deșeurilor, la nivelul județului Mureș rezultă din obiectivele naționale pentru atingerea țintelor din Tratatul de Aderare a României la UE. Master Planul județean include strategia județului în domeniul gestionării deșeurilor precum și planul de investiții pe termen lung pentru atingerea tuturor acestor ținte.

Comuna Măgherani are un contract cu SC SALUBRISERV SA, din Târgu Mureș pentru transportul gunoiului care se efectuează periodic, o dată la două săptămâni, fiind transportat spre centrul de colectare al județului Mureș. Întru-cât colectarea se efectuează numai o dată la două săptămâni, locuitorii din zona rurală încă mai procedează la arderea deșeurilor menajere, în special pe perioada caldă. Rezultatul arderii deșeurilor este poluarea aerului cu fum, aspect deosebit de neplăcut în special în perioadele fără mișcări ale maselor de aer.

În comună sunt și cazuri de depozitare necontrolată, pe locuri interzise cum sunt: lângă străzi secundare, pe malul pâraielor, pe câmp, etc. Depozitarea deșeurilor favorizează fermentarea resturilor, producând un miros neplăcut și înmulțirea rozătoarelor. Aceste fapte se pot rezolva pe cale administrativă. Aceste probleme sunt însă pe cale de rezolvare, fiind efectuate demersuri pe cale administrativă.

Deșeurile biodegradabile atât din gospodăriile familiare cât și din cele comunale vor fi compostate în conformitate cu prevederile Masterplanului județean. În PUG este recomandată colectarea și sortarea deșeurilor separate pentru deșeuri verzi și ambalaje (din parcuri, grădini, curți) și din servicii comunale (restaurante, magazine etc.). Cadavrele de animale se colectează și se transportă de firma S.C. PROTAN S.A. în baza unui contract.

Cimitire

Localitățile din Comuna Măgherani au cimitire, ocupând 9,11 ha. Întrucât cimitirele sunt intravilan este necesară înființarea zonelor de protecție sanitară.

Toate cimitirele sunt în proprietate privată a persoanelor juridice, mai precis în proprietatea bisericilor.

6.4. DISFUNȚIONALITĂȚI, MĂSURI ȘI PROPUNERI DE DEZVOLTARE

În vederea dezvoltării Comunei Măgherani este necesar identificarea și soluționarea lipsurilor în domeniul socio-economic, în protecția mediului și în viața de toate zilele a populației.

Acest PUG este o reactualizarea Planului Urbanistic General întocmit în anul 2001 de către SC SC Proiect SA. Prevederile acestui act suferă, pe de o parte, de uzură morală, pe de altă parte legislația în domeniu a fost îmbunătățită, iar pretențiile locuitorilor au crescut.

Disfuncționalități, măsuri și propuneri, după PUG actualizat în Comuna Măgherani

Disfuncționalități	Priorități
Disfuncționalități privitoare la populație	
<ul style="list-style-type: none"> • lipsa locurilor de muncă, • șomajul ridicat, • migrația forței de muncă spre oraș, • migrația tinerilor, 	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea potențialului demografic, • crearea de locuri de muncă atractive pe plan local, • îmbunătățirea nivelului de trai a populației,
Disfuncționalități privitoare la circulație	
<ul style="list-style-type: none"> • drumul D.J. 135 între Măgherani și Sărățeni cca. 8 km neasfaltat, • drumurile comunale D.C. 31, D.C.32 și D.C.33 sunt neasfaltate • străzi locale, fără trotuare și plantații de aliniament, aliniamente stradale, • poduri neamenajate, • trama stradală neorganizată, • profile transversale/longitudinale necorespunzătoare, • lipsa locurilor de parcare, • intersecții neamenajate, • iluminatul stradal insuficient, • lipsa transportului în comun în localitatea Torba 	<ul style="list-style-type: none"> • asfaltarea drumurilor D.J.135, D.C.31, D.C.32, D.C.33 • modernizarea străzilor, crearea de trotuare și asigurarea plantațiilor de aliniament, • modernizarea și lărgirea podurilor amenajarea podurilor, • modernizare profile stradale, • modernizarea și asigurarea profilelor conform normativelor, • amenajarea de locuri de parcare, • amenajarea intersecțiilor, • modernizarea iluminatului • introducerea transportului în comun în localitatea Torba
Disfuncționalități privitoare la fondul construit	
<ul style="list-style-type: none"> • lipsa terenului pentru dezvoltarea zonei de locuit în intravilan, • fondul de locuit îmbătrânit, • elemente perturbatoare ale locuirii: <ul style="list-style-type: none"> -unități agricole în apropiere -vecinătatea cimitirelor • lipsa unităților de servicii • clădiri aflate în afara intravilanului 	<ul style="list-style-type: none"> • stabilirea zonelor de dezvoltare rezidențială, dacă este cazul și prin extinderea intravilanului, • îmbunătățirea confortului de locuit prin renovare și modernizarea locuințelor, • instituirea zonelor de protecție, reamplasarea unităților poluante, crearea zonelor de protecție sanitare • construcția de noi centre • introducerea în intravilan a clădirilor aflate în extravilan

Disfuncționalități privitoare la spațiile plantate, agrement, sport	
<ul style="list-style-type: none"> • terenuri de sport neamenajate • existența unităților de producție/agricole în interiorul sau în apropierea zonelor de locuit • existența unor locuri de depozitare a deșeurilor neautorizate • disconfort produs de trafic datorată prafului produs pe carosabil neasfaltat, • lipsa totală a rețelelor de apă potabilă, canalizare menajeră • existența unităților de producție/agricole în interiorul sau în apropierea zonelor de locuit • existența unor locuri de depozitare a deșeurilor neautorizate • alunecări de teren în zona D.J. 135 și în zona de locuit • inundații 	<ul style="list-style-type: none"> • modernizarea și amenajarea terenurilor de sport • crearea de zone de producție/agricole unde există posibilitatea de protejare a zonelor limitrofe • desființarea, asanarea locurilor de depozitare neautorizate, extinderea serviciilor de salubritate • asfaltarea drumurilor • reducerea cantității de praf, prin amenajarea drumurilor, șeselor, • realizarea/extinderea sistemului de canalizare, alimentare cu apă potabilă • crearea de zone de producție/agricole unde există posibilitatea de protejare a zonelor limitrofe • desființarea, asanarea locurilor de depozitare neautorizate, extinderea serviciilor de salubritate • stabilizare versant, stabilizare zona prin îndiguire, amenajare și plantații • îndiguiri
Disfuncționalități privitoare la protejarea zonelor	
<ul style="list-style-type: none"> • prezența ariilor protejate în imediata vecinătate a zonelor locuite • pagube cauzate de animale sălbatice (urs, mistreț) • zone de locuit în apropierea unor obiective poluante (cimitire, ferme de animale, unități de producție) 	<ul style="list-style-type: none"> • delimitarea pe teren a zonelor protejate, gospodărirea durabilă a resurselor naturale din ariile protejate, conștientizarea populației privind valorile naturale aplicare de măsuri de protecție conform Plan Management al siturilor N2000 • instituirea zonelor de protecție sanitare

Disfuncționalitățile și prioritățile localităților sunt prezentate în continuare.

Disfuncționalități și priorități în localitățile din Comuna Măgherani

LOCALITATEA/ Domenii	Disfuncționalități	Priorități
MĂGHERANI (anexa VII. Harta PUG A2)		
Circulație	-trama stradală neorganizată -profile transversale necorespunzătoare -poduri neamenajate -străzi cu îmbrăcăminte provizorie -lipsa trotuare și plantați de aliniament -lipsa locurilor de parcare la servicii	-reorganizarea tramei stradale -modernizare profile stradale -modernizare, lărgire -asfaltare și modernizare -modernizare -amenajări de locuri de parcare
Fond construit și utilizarea terenului	-terenuri insuficiente pentru construcții noi -clădiri vechi fără dotări -clădiri în afara intravilanului -elemente perturbatoare ale locuirii: o unități industrial-agricole în apropiere o vecinătatea cimitirelor	-extinderea intravilanului -modernizare, reconstruire -introducere în intravilan -reamenajarea unităților poluante -crearea zonelor de protecție sanitare
Probleme de mediu	-lipsa rețelelor de apă potabilă -lipsa rețelelor de canalizare -existența unităților de producție/agricole în interiorul sau în apropierea zonelor de locuit -existența unor locuri de depozitare a deșeurilor în locuri neamenajate -alunecări de teren în zona DJ 135 -inundații periodice	-realizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă -realizarea sistemelor de canalizare -crearea zonelor de producție/agricole unde există posibilitatea de protejare a zonelor limitrofe -desființarea, asanarea locurilor de depozitare neautorizate, extinderea serviciilor de salubritate -eliminarea alunecărilor, stabilizarea prin indiguire, plantații -indiguiri
Protejarea zonelor	-zone locuite în apropierea unor obiective poluante (cimitire, ferme de animale)	-construirea zonelor de protecție sanitară
ȘILEA NIRAJULUI (anexa VIII. Harta PUG A2)		
Circulație	-trama stradală neorganizată -profile transversale necorespunzătoare -poduri neamenajate -străzi cu îmbrăcăminte provizorie -lipsa trotuare și plantați de aliniament -lipsa locurilor de parcare la servicii	reorganizarea tramei stradale -modernizare profile stradale -modernizare, lărgire -asfaltare și modernizare -modernizare -amenajări de locuri de parcare
Fond construit și utilizarea terenului	-terenuri insuficiente pentru construcții noi -clădiri vechi fără dotări	-extinderea intravilanului -modernizare, reconstruire
Probleme de mediu	-lipsa rețelelor de apă potabilă -lipsa rețelelor de canalizare -alunecări de teren în zona de locuit - existența unor locuri de depozitare a deșeurilor în locuri neamenajate	-realizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă -realizarea sistemelor de canalizare -eliminarea alunecărilor, stabilizarea versantului afectat prin drenarea apelor filtrate, amenajarea și plantarea terenului - desființarea, asanarea locurilor de depozitare neautorizate, extinderea serviciilor de salubritate
TORBA (anexa IX. Harta PUG A2)		
Circulație	-trama stradală neorganizată -profile transversale necorespunzătoare -poduri neamenajate -străzi cu îmbrăcăminte provizorie -lipsa trotuare și plantați de aliniament -lipsa locurilor de parcare la servicii	reorganizarea tramei stradale -modernizare profile stradale -modernizare, lărgire -asfaltare și modernizare -modernizare -amenajări de locuri de parcare
Fond construit și utilizarea terenului	-terenuri insuficiente pentru construcții noi -clădiri vechi fără dotări	-extinderea intravilanului -modernizare, reconstruire

Probleme de mediu	lipsa rețelelor de apă potabilă -lipsa rețelelor de canalizare -zonă cu apă freatică ridicată - existența unor locuri de depozitare a deșeurilor în locuri neamenajate	realizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă -realizarea sistemelor de canalizare -deseșări, regularizarea pârâului -desființarea, asanarea locurilor de depozitare neautorizate, extinderea serviciilor de salubritate
-------------------	---	---

Principalele opțiuni și necesități actuale ale populației sunt următoarele:

În acest interval de timp, primăria locală, prin intermediul consilierilor locali, dar și prin contact direct cu populația au constatat care sunt necesitățile și opțiunile populației.

- ✓ modificarea intravilanelor prin extindere sau restrângere astfel încât locuințele, unitățile de producție/depozitare, zonele propuse pentru locuințe noi, să fie cuprinse în intravilan,
- ✓ măsuri pentru îmbunătățirea potențialului demografic prin stabilizarea populației,
- ✓ îmbunătățirea calității și diversificarea serviciilor către populație,
- ✓ realizarea colectării apelor uzate din gospodării și unități de producție,
- ✓ impulsionează creșterii activităților productive în vederea creșterii numărului de locuri de muncă și reducerii șomajului,
- ✓ crearea rețelei de alimentare cu apă și canalizare menajeră,
- ✓ modernizarea străzilor locale prin asfaltare, prin crearea de locuri de parcare, dar și completarea cu trotuare pentru ameliorarea circulației pietonale,
- ✓ implementarea programelor de reducere a emisiilor de poluanți în apă, de către toți agenții economici care desfășoară activități în Valea Nirajului Mic,
- ✓ măsuri pentru reducerea volumului transportului privat prin dezvoltarea transportului în comun,
- ✓ renovarea caselor de locuit îmbătrânite cu confort redus,
- ✓ modernizarea și completarea rețelei electrice.

În vederea realizării opțiunilor și necesităților actuale ale populației propunem următoarele:

- modernizarea posturilor de transformare,
- realizarea colectării selective a deșeurilor,
- sistem centralizat de colectare a apelor uzate și tratare într-o stație de epurare,
- încurajarea investițiilor private,
- încurajarea domeniului turismului,
- valorificarea pe plan local a resurselor materiale și umane,
- organizarea expozițiilor și târgurilor,
- amenajarea terenurilor, înființarea locurilor de sport și agrement,
- rezervarea unor terenuri pentru case de vacanță (extinderea intravilanului),
- renovarea valorilor patrimoniale,
- delimitarea clară a zonelor protejate,
- asigurarea asistenței medicale și puncte farmaceutice.

7. ASPECTE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE MEDIULUI, OBIECTIVELE DE PROTECȚIE A MEDIULUI RELEVANTE PENTRU PUG

Planul Urbanistic General are caracter director și strategic, stabilește reguli ce se aplică direct asupra localităților și părților din acestea constituind elemente de fundamentare obligatorii pentru eliberarea certificatelor de urbanism. PUG-ul este rezultatul unui proces de analiză urbană, în cazul de față pentru teritoriul Comunei Măgherani, prin care se analizează situația existentă și se stabilesc obiectivele, acțiunile, procesele și măsurile de amenajare și de dezvoltare durabilă. Prin acest proiect urbanistic se transpun, la nivelul comunei, propunerile cuprinse în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean, ținând cont de aspecte generale ale mediului.

Evaluarea strategică de mediu pentru PUG are ca scop determinarea efectelor semnificative asupra mediului. Principalele probleme de mediu relevante pentru PUG al Comunei Măgherani, au fost identificate, prin analiza PUG-ului și stării actuale a mediului.

Obiectivele de mediu trebuie să reflecte politicile de mediu locale, naționale și europene, precum și cele din Planul Regional de Acțiune pentru Mediu al Regiunii Centru și Planul de Acțiune pentru Mediu al Județului Mureș. În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite este necesară aplicarea unor măsuri concrete, conform procedurilor de planificare. În realizarea măsurilor propuse sunt utilizați indicatori, prin care sunt monitorizate (verificate) rezultatele implementării planului urbanistic.

7.1. APA

Gospodărirea apelor are ca scop fundamental satisfacerea cerințelor de apă ale nevoilor sociale, economice și ecologice precum și combaterea acțiunilor distructive ale apei.

Politica de gospodărire a apelor potabile la nivelul Comunei Măgherani este dictată de nevoia de a asigura populației un confort, un mediu curat și o siguranță în raport cu situațiile neprevăzute. Directiva Cadru 2000/60/EC în domeniul apei, definește apa ca fiind un patrimoniu care trebuie protejat, tratat și conservat ca atare.

Teritoriul comunei este străbătut de ape curgătoare de suprafață: Nirajul Mic, pârâul Țiganilor, Șugo, Sallata și de pârâiașe mai mici.

Aspectele generale și specifice ale apelor trebuie tratate atât pentru apa potabilă cât și pentru apele de suprafață.

Aspecte generale de mediu

Calitatea și cantitatea apei.

Aspecte specifice de mediu

Nu există un sistem public centralizat de alimentare cu apă potabilă (parte a Master-Planului județean), lipsa rețelei de canalizare și lipsa uzinei de tratare a apelor uzate de tip menajer.

Apa potabilă

Apa potabilă este destinată consumului uman. Nici una din localitățile componente ale comunei Măgherani nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, dar există un studiu de fezabilitate în vederea introducerii apei în zona Valea Nirajului, studiu realizat de către Asociația Microregiunea Valea Nirajului.

Ape uzate de tip menajer și ape pluviale

a., Riscul poluării pârâurilor din teritoriul administrativ al Comunei Măgherani provine din revărsarea apelor cu substanțe organice și nutriți, întrucât nu există sistem centralizat de canalizare.

b., În toate localitățile comunei apele pluviale sunt colectate prin rigole stradale și în final spre râul Târnava Mică și pârăul Nirajul Mic (Fig.9.).

Fig.9. Strada din Măgherani și Torba, apele pluviale sunt colectate prin rigole stradale (Foto: Ildiko Mocsy -2014)

Obiectivele de protecție a mediului relevante pentru PUG:

Apa potabilă

Obiectivul principal este realizarea rețelei de apă potabilă în vederea asigurării cantitativă și calitativă cu ape potabile a populației în mediul rural, inclusiv pentru cei din zonele de extindere a intravilanului (Master Plan jud.Mureș 2014, planificat pentru anul 2018).

Apele de suprafață

Obiectivul de protecție a mediului care reprezintă principalul reper în vederea planificării acțiunilor pentru protecția apelor de suprafață este gospodărirea durabilă a resurselor de apă și controlul riguros al apei în cazul implementării unor obiective noi. Obiectivul principal

este reducerea poluării apelor de suprafață la un nivel acceptabil din punct de vedere al standardelor Europene.

Principalul reper în vederea planificării acțiunilor pentru protecția apelor de suprafață este gospodărirea durabilă a resurselor de apă și controlul riguros al utilizării apei în cazul implementării unor obiective noi.

În conformitate cu prevederile PUG-ului sunt propuse următoarele investiții:

- executarea rețelei de canalizare în toate localitățile Comunei Măgherani și cu construirea unor sisteme de epurare corespunzătoare,
- se vor amenaja rigole stradale de colectare a pluvialului, cu deșurarea în cursurile de apă din zonă.

Canalizarea

Există un studiu de fezabilitate în vederea introducerii canalizării menajere în zona Valea Nirajului, studiu realizat de către Asociația Microregiunea Valea Nirajului (Master Plan jud.Mureș 2014, planificat pentru anul 2018).

7.2. AERUL

Aspectul general de mediu

Poluarea atmosferei.

Aspectul specific de mediu

- a., Sursă de poluare a aerului la nivelul comunei Măgherani se poate considera traficul rutier pe drumuri deteriorate, neasfaltate.
- b., Circulația dintre localități și în interiorul localităților poate genera praf și zgomot. Trebuie să se ia în considerare și vibrațiile produse de traficul rutier care afectează calitatea imobilelor de lângă drum.
- c, O altă sursă de poluare periodică a aerului reprezintă arderea miriștilor și a vegetației ierboase uscate.

Obiectivele de protecție a mediului relevante pentru PUG

Obiectivul principal este îmbunătățirea calității aerului din mediu înconjurător, prin reducerea emisiilor de poluanți provenite din traficul rutier și, din deșeuri/resturi vegetale.

Pentru realizarea obiectivului principal se propune îmbunătățirea calității drumurilor județene și locale, înființarea locurilor de parcare, trotuare și reglementarea activităților care ar putea deveni sursă de poluare.

Zgomotul și vibrațiile

Principala sursă de zgomot și vibrații este traficul de tranzit pe drumul județean la care se adaugă circulația dintre localități și în interiorul localităților. Se propune îmbunătățirea calității drumului județean și drumurilor locale.

7.3. SOLUL

Aspectul general de mediu

Poluarea solului. Solul poluat la rândul lui contribuie la poluarea apelor subterane.

Aspectul specific de mediu

Poluarea solului poate fi generat de:

- a, depozitarea necontrolată a deșeurilor de tip menajer din gospodăriile private și din unitățile agrare, respective din unitățile zootehnice,
- b., lipsa canalizării, sistemului de epurare a apelor uzate,

Obiective de protecție ale mediului relevante pentru PUG

Obiectivul este limitarea impactului negativ asupra solului, subsolului și apelor subterane, prin realizarea stațiilor de epurare și a rețelelor de canalizare în localitățile Comunei Măgherani, precum și reducerea impactului datorată deșeurilor.

7.4. DEȘEURI

Aspecte generale de mediu

Gestiunea deșeurilor.

Aspecte specific de mediu

Deșeuri generate în consum și procesele de producție.

Locuitorii din zona rurală încă mai procedează la arderea deșeurilor menajere, în special pe perioada caldă, favorizând fermentarea resturilor.

Obiective de protecție a mediului relevante pentru PUG

Obiectivele de protecție a mediului Comunei Măgherani sunt următoarele: gestionarea, respectarea legislației privind colectarea, tratarea și depozitarea, reducerea producerii și valorificarea deșeurilor.

Gestionarea deșeurilor, la nivelul județului Mureș, rezultă din obiectivele naționale pentru atingerea țintelor din Tratatul de Aderare a României la UE. Master Planul județean include strategia județului în domeniul gestionării deșeurilor precum și planul de investiții pe termen lung.

PUG al Comunei Măgherani mai prevede următoarele măsuri pentru gestionarea corectă a deșeurilor:

- implementarea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor, compostarea deșeurilor menajere la sursă,
- implementarea unui program de educație a populației privind selectarea și gospodărirea deșeurilor, menajere,
- respectarea legislației privind colectarea, tratarea și depozitarea deșeurilor și intensificarea relațiilor între firmele de reciclare și admonestația publică locală.

7.5. PEISAJE/ZONE PROTEJATE

Aspectul general de mediu

Mediul natural și cel construit.

Aspectul special de mediu

Stoparea degradării mediului natural, și a celui construit.

Fauna și flora constituie bogății naturale, cea ce trebuie protejată.

Mediul construit valorile culturale, clădirile, castelul și bisericile sunt atracții turistice.

Obiective de protecție mediului relevante pentru PUG

Obiectivele protecției mediului natural (peisaje, spații verzi și păduri) și a celui construit sunt următoarele:

- Vegetația forestieră (29,42% din totalul teritoriului administrativ) relativ bine conservată.
- Aria protejată (**cod ROSPA0028**) „Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului”, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, are o biodiversitate foarte ridicată. Structura peisajului este mozaicată: arii semi-naturale cu păduri de foioase, fânațe, pășuni și zone umede.

Importanța SPA “ROSPA0028 constă în prezența:

- speciei: cristel de câmp (*Crex crex*) - (C1), important pe plan global,
- 9 specii: acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*), viesparul (*Pernis apivorus*), barză neagră (*Ciconia nigra*), huhurez mare (*Strix uralensis*), cristelul de câmp (*Crex crex*), caprimulg (*Caprimulgus europaeus*), ciocănitoare de stejar (*Dendrocopos medius*) sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*), ciocârlie de pădure (*Lullula arborea*), șoimul de iarnă (*Falco columbarius*) - (C6), populații importante din specii amenințate la nivelul Uniunii Europene (anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC).

Impactul antropic este foarte scăzut, existând puține localități raportate la o întindere foarte mare. Această zonă este una dintre cele mai mari arii semi-naturale coerente

- Situl de Importanță Comunitară **ROSCI0297** „Dealurile Târnavei Mici – Bicheș” a fost desemnat prin OM 2387 din 2011, cuprinde importante coridoare de deplasare pentru speciile de carnivore mari (II. a Directivei Consiliului 92/43/CEE). Aceste coridoare se regăsesc pe toată suprafața sitului și anume pe dealurile de pe ambele părți

ale râului Târnava Mică, respectiv în zona Bicheș și sunt utilizate atât de indivizii „locali”, cât și de urșii care vin dinspre masivul Gurghiu și se îndreaptă către zonele de concentrare aflate la altitudine joasă.

Importanța majoră a zonei Dealurilor Târnavei – Bicheș este considerată pentru:

- carnivorele mari rezidente, cum sunt: *Canis lupus*, *Ursus arctos* și *Lynx lynx*,
Specia *Ursus arctos* cuprinde atât zone de concentrare de sfârșit de vară-toamnă (zone de hrănire), cât și zone de iernare;
- habitatele forestiere 91V0, 9130 și 91Y0;
- speciile de lilieci listate;
- speciile de amfibieni *Bombina* și *Triturus*.

Gospodărirea durabilă a resurselor natural. Asigurarea stării favorabile de conservare speciilor și habitatelor de interes comunitar,

Obiective care se impun pentru protejarea valorilor culturale și istorice.

- Importante obiective culturale și istorice în Comuna Măgherani sunt: Cetatea lui Cocio, piscul cetății, fortificația din epoca medievală, precum și ansamblul rural din Măgherani, Șilea Nirajului și Torba. Așezare din epoca bronzului în curtea conacului Bereki, Biserică reformată empire, cu clopotniță de lemn din 1791, Monumentul eroilor din primul războiul mondial, Capelă romano-catolică, Sfânta Cruce de pe vârful Bichiș,
- tradiția arderii cărbunelui,
- Colina fetelor, Piatra spălător ,
- Șase trasee turistice,

Un obiectiv important al oficialităților comunei este conservarea, restaurarea și/sau punerea în valoare a acestor monumente istorice,

- Protejarea clădirilor de patrimoniu și situri arheologice, precum și clădiri abandonate sau aflate într-un stadiu avansat de degradare,
- Promovarea turismului în comună și în jurul Comunei Măgherani:
- Propunerea de noi trasee turistice conform „Ghidului de turism cultural”:
- Este interzisă amplasarea de obiective și desfășurarea de activități cu efecte dăunătoare în zonele protejate cât și în zonele de protecție ale monumentelor istorice.
- Vor fi asigurate împotriva riscului seismic prin conformare la încadrarea în zona seismică corespunzătoare și prin obligativitatea studiilor geotehnice.

7.6. URBANIZAREA MEDIULUI

7.6.1. Sănătatea umană

În Comuna Măgherani nu sunt informații suficiente în ceea ce privește sănătatea populației în raport cu calitatea mediului în care trăiesc.

Aspect general de mediu

Problematika stării de sănătate a populației în relație cu poluarea mediului.

Aspect special de mediu

Urbanizarea Comunei Măgherani în funcție de aspectul special al factorilor de mediu.

Obiective de protecție a mediului relevante pentru PUG

Obiectivul principal este îmbunătățirea, păstrarea, menținerea stării de sănătate a populației din Comuna Măgherani, prin îmbunătățirea calității vieții, și prin îmbunătățirea factorilor de mediu.

Pentru îmbunătățirea calității vieții a populației trebuie să avem în vedere următoarele:

- a., evaluarea stării de sănătate a populației în raport cu calitatea mediului la nivelul Comunei Măgherani,
- b., asigurarea apei potabile pe întreg teritoriu al Comunei Măgherani,
- c., reducerea, zgomotului și prafului datorată traficului rutier,
- d., asigurarea de recreere, sport și agrement pentru populația din zone rurale,
- e., crearea de noi locuri de muncă,
- f., îmbunătățirea condițiilor de locuit,
- g., educația ecologică a populației, conștientizarea populației despre efectul produs de mediul poluat, despre posibilitățile de participare la dezbaterile publice privind dezvoltarea urbanistică, despre avantajele și obligațiile privind zonele protejate.

7.6.2. Reglementări urbanistice

Aplicarea prevederilor PUG se face pe baza reglementărilor - partea grafică, precum și a Regulamentului local de urbanism (volumul 2. PUG).

Prevederile PUG-ului se aplică atât teritoriului intravilan al comunei, cât și la cel extravilan, în limitele teritoriului administrativ. Pentru zonele funcționale, prevederile Regulamentului sunt grupate în 4 capitole care conțin 12 articole, cuprinzând reglementări specifice:

Pentru zonele funcționale, prevederile Regulamentului se grupează în 4 capitole, cuprinzând reglementări specifice:

CAPITOLUL 1 – generalități

ARTICOLUL 1 – Delimitare

ARTICOLUL 2 – Funcțiunea dominantă și funcțiunile complementare zonei

CAPITOLUL 2 – utilizare funcțională

ARTICOLUL 3 – Utilizări funcționale permise

ARTICOLUL 4 – Utilizări funcționale permise cu condiții

ARTICOLUL 5 – Interdicții permanente

ARTICOLUL 6 – Restricții

CAPITOLUL 3 – condiții de amplasare și conformare a construcțiilor

ARTICOLUL 7 – Amplasare

ARTICOLUL 8 – Forma și dimensiunile terenului și construcțiilor

ARTICOLUL 9 – Accese carosabile și parcări

ARTICOLUL 10– Racordarea la rețelele publice de echipare edilitară existente

CAPITOLUL 4 – posibilități maxime de ocupare și utilizare a terenului

ARTICOLUL 11– Procentul de ocupare a terenurilor (POT)

ARTICOLUL 12– Coeficientul de utilizare a terenurilor (CUT)

Utilizări permise cu condiții s-au stabilit pentru zonele în care este necesară obținerea unor acorduri sau avize pentru zonele de protecție ale cursurilor de apă.

Interdicțiile definitive de utilizare se referă la interzicerea realizării construcțiilor în zonele inundabile, terenuri alunecătoare.

În vederea stabilirii regulilor corecte de construire, teritoriul intravilan al localității a fost împărțit convențional în Unități Teritoriale de Referință (denumite în continuare UTR).

UTR-ul este delimitat prin limite fizice, existente în teren (străzi, limite de proprietate, ape, etc.). Având în vedere dimensiunile mici ale localităților și faptul că funcțiunea de locuire este predominantă, numărul de UTR-uri este redus (volumul 2 – Regulament Local de Urbanism).

7.6.3. Managementul riscurilor umane

În cadrul managementului riscurilor umane se aplică reglementări, în funcție de locația și natura riscului. Astfel de reglementări sunt următoarele:

- În apropierea râului Târnava Mică, a Nirajului Mic și afluenții săi de regulă nu se construiește. La amplasarea construcțiilor, în apropierea cursurilor de apă, se va respecta distanța impusă de lege, cu excepția construcțiilor permise de Legea nr. 50 din 1991, cu completările ulterioare.
- Transportul unor materiale cu risc ridicat (gaze lichefiate, carburanți, îngrășăminte chimice) pe drumuri publice prezintă un risc major atât asupra populației, cât și asupra factorilor de mediu.
- Respectarea distanțelor de protecție (și siguranță) față de drumuri și cursuri de apă, culoare tehnico-edilitare și unele obiective industriale, economice, socio-culturale.

7.6.4. Aspecte generate de activitățile agricole (creșterea animalelor și culturi de vegetale) și dezvoltarea rurală

Aplicarea celor mai bune tehnici disponibile în activitatea de creștere a animalelor în gospodării.

Lipsa rețelelor de alimentare cu apă potabilă.

Deficiența ale traficului în anumite zone de locuit ale Comunei.

Lipsa unui management integrat al deșeurilor generate pe teritoriul Comunei.

7.6.5. Obiective de utilitate publică

Conform legii nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic, listarea obiectivelor de utilitate publică precum și identificarea tipului de proprietate asupra terenurilor din intravilan sunt prezentate pe localități în planșele anexate (A5 din PUG).

Obiective de utilitate publică pe teritoriul administrativ al comunei Măgherani

Zone funcționale	Localitățile comunei		
	Măgherani	Șilea Nirajului	Torba
1. Instituții publice și servicii			
Modernizare - de interes local - școli și grădinițe	2,21	0,07	0,23
2. Gospodărire comunală			
De interes local -cimitire		2,40	1,6
3. Căi de comunicații			
De interes județean - modernizare	5,45		
De interes local - modernizare drum communal - modernizare stăzi locale - trasee noi	6,01 0,09	3,42	5,89
4. Infrastructură majoră			
a). alimentare cu apă	10,75	3,90	1,3
b). rețea de canalizare	10,75	3,90	1,3
c). rețea electrică-telecomunicații	0,01		
5. Salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice			
De interes național			
-ROSPA0028	*	*	*
-ROSCI0019	*	*	*
6. Sisteme de protecție a mediului			
a). regularizări de râuri și pârâuri	1,59		
b). înlăturare alunecări de teren	1,00	80,00	
c). remediere zonelor inundabile			5,28

Detaliere:

- 1) Instituții publice și servicii
 - a). Modernizări: scoli și grădinițe
- 2) Gospodărire comunală
 - a). cimitire
- 3) Căi de comunicație (domeniu public)
 - a). de interes județean: modernizare drum județean
 - b). de interes local: modernizarea drumurilor comunale, lărgirea și modernizarea străzilor locale, crearea de noi trasee
- 4) Infrastructură majoră - Lucrări tehnico-edilitare
 - a) alimentarea cu apă și canalizarea localităților comunei
 - b) rețele electrice și telefonie în zonele rezidențiale noi
- 5) Salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice
- 6) Sisteme de protecție a mediului.

8. MĂSURI PROPUSE PENTRU IMPLEMENTAREA PUG-ULUI

Măsurile propuse pentru implementarea programului urbanistic, respectiv socio-economic al comunei, țin seama de necesitățile și opțiunile populației, în funcție de dotările economice și turistice ale Județului Mureș. Pe de o parte au fost consultate autoritățile locale, pe de altă parte au fost analizate propunerile din Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Mureș.

Propunerile prioritare care au stat la baza studiului:

- realizarea corectă a extinderilor zonelor construite, infrastructurii și utilităților necesare în limitele administrative,
- respectarea zonificării intravilanului, respectarea legislației și reglementărilor stabilite pentru o bună funcționare a teritoriului construit,
- dezvoltarea echilibrată a comunei, modernizarea activităților agro-zootehnice,
- valorificarea resurselor naturale și umane locale, ameliorarea calității vieții,
- degradările mediului natural și cultural apărute trebuie semnalate, cauzele trebuie detectate și combătute cu prioritate,
- dezvoltarea căilor de comunicație, de transport, de infrastructură în corelație cu teritoriile vecine.

8.1. APA

Ape de suprafață

Trebuie elaborat și implementat un sistem de management al apelor de suprafață.

Este necesară determinarea parametrilor fizice (temperatură, duritatea, pH), chimice și biologice ale apelor uzate pentru stabilirea calității lor și pentru stabilirea metodei de epurare înaintea deversării în apele de suprafață.

Măsurile propuse pentru îmbunătățirea calității apelor sunt:

- a., proiectarea și realizarea stațiilor de epurare,
- b., proiectarea și realizarea rețelelor de canalizare (canalizarea apelor uzate de tip menajer în mediu intravilan),
- c., management al deșeurilor (în vederea reducerii riscului afectării calitative a apei prin depozitare inadecvată a deșeurilor),
- d., menținerea funcțiilor ecologice ale apelor,
- e., interzicerea amplasării construcțiilor în zonele inundabile.

Apa potabilă

În vederea realizării obiectivelor de protecție a mediului care reprezintă principalele repere în vedere planificării acțiunilor pentru protecția apelor potabile sunt:

- a., introducerea rețelei de distribuție de apă potabilă (prin efectuarea unor foraje de adâncime în localitățile respective),
- c., îmbunătățirea calității resurselor de apă, prin elaborarea și implementarea unui sistem de monitoring a calității apei bazat pe metode și criterii comune cu cele ale UE.
- d., stabilirea și determinarea indicatorilor chimici și bacteriologici calitativi ai apei potabile,
- e., educarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor de apă.

Aceste măsuri trebuie întreținute în intravilan dar și în extravilan prin grija primăriei. La realizarea măsurilor trebuie luate în considerare și măsurile cuprinse în Programele de Etapizare din Autorizațiile de Gospodărire a Apelor.

8.2. AERUL

Măsuri propuse pentru implementarea PUG-ului:

- a., Se propune îmbunătățirea calității drumului județean, a drumurilor comunale.
Modernizarea, asfaltarea drumurilor județene, locale și unde este posibil executarea trotuarelor în fața caselor .
- b., Înființarea locurilor de parcare pentru autovehicule.
- c., Mărirea stațiilor pentru transportul în comun.
- d., Crearea drumurilor pentru biciclete. Promovarea ciclismului ca sistem alternativ de transport.
- e., Modernizarea sistemelor de încălzire și izolarea pereților construcțiilor tip locuință și a clădirilor publice, asigurând un randament termic mai eficient.

- f., Urmărirea periodică a cantității particulelor PM₁₀, PM_{2,5} și zgomotul în aer, a prafului depus.
- g., Interzicerea arderii miriștilor, vegetației ierboase uscate și deșeurilor casnice (gunoaie).

8.3. SOLUL

Măsuri propuse pentru implementarea PUG - ului

În vederea realizării obiectivelor propuse și implementării PUG-ului este necesar de a propune și efectua următoarele măsuri:

- a., realizarea stațiilor de epurare și a rețelelor de canalizare în localități
- b., organizarea compostării materialelor biodegradabile,
- c., transportarea planificată a deșeurilor comunale și a celor provenite din activități agro-zootehnice,
- d., menținerea valorii naturale ridicate ale terenurilor agricole,
- e., aplicarea unor reglementări pentru spațiul construit în așa fel încât să reducă impactul asupra solului,
- f., eliminarea alunecărilor de teren, stabilizarea versantului afectat.

8.4. DEȘEURI

Măsuri propuse pentru implementarea PUG-ului.

Realizarea obiectivelor propuse vor fi luate următoarele măsuri:

- a., gestionarea deșeurilor,
- b., se vor stabili puncte de colectare selectivă a deșeurilor de la populație, pentru componentele recuperabile și diminuarea cantităților depozitate,
- c., gestionarea deșeurilor periculoase și a deșeurilor menajere rezultate de la populație,
- d., gestionarea deșeurilor din construcții și demolări, și deșeurilor de la tratarea apelor uzate,
- f., conștientizarea populației despre importanța colectării selective a deșeurilor reciclabile, pentru reducerea cantităților deșeurilor menajere și reutilizarea lor.

8.5. PEIJE/SPAȚIU VERDE/PĂDURI

Măsuri propuse pentru implementarea PUG - ului

Măsurile care se impun în vederea implementării PUG-ului în domeniul mediului natural sunt următoarele:

- a., restaurarea terenurilor degradate,

- b., marcarea pe teren a limitelor zonelor protejate ROSPA0028 și ROSCI0297 și, afișarea la loc vizibil a regulamentului, a măsurilor de protecție de conservare,
- c., păstrarea condițiilor naturale ale malurilor cursurilor de apă în aria naturală protejată,
- d., minimizarea impactului asupra peisajului, biodiversității, florei și faunei,
- e., creșterea protecției față de riscurile naturale,
- f., este interzisă amplasarea de obiective și desfășurarea de activități cu efecte dăunătoare în zonele protejate cât și în zonele de protecție ale monumentelor istorice,
- g., se pune accent deosebit pe ecoturism- vizitarea controlată a zonelor populate de speciile protejate (păsări, păduri, plante, etc.),
- h, realizarea indicatoarelor spre locurile turistice și afișarea pe panouri a elementelor floră și faună specifice a zonelor protejate,
- i., se recomandă repornirea trenului cu ecartament îngust în scop turistic,
- j., interzicerea aprinderii focului în afara locurilor amenajate,
- k., extinderea amenajărilor publice, cu acces nelimitat, de spații verzi și sport,
- l., oprirea exploatării necorespunzătoare a resurselor regenerabile și neregenerabile din patrimoniului natural,
- m., conștientizarea populației privitor la importanța și protejarea speciilor locale semnalate.

8.6. URBANIZAREA MEDIULUI

Pentru realizarea obiectivelor propuse pentru urbanizarea mediului sunt necesare respectarea măsurilor:

- a., îmbunătățirea condițiilor sociale și de viață ale populației,
- b., scăderea emisiilor poluante pe factori de mediu apă, aer și sol,
- c., limitarea poluării fonice în zonele cu receptori sensibili la zgomot și limitarea nivelurilor de vibrații,
- d., dezvoltarea echilibrată a localităților comunei, prin repartizarea uniformă a activităților social-economice în teritoriu,
- e., ridicarea standardului de locuire,
- f., îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor și a utilizării resurselor energetice,
- g., extinderea amenajărilor publice, cu acces nelimitat, de spații verzi și sport,
- h., încurajarea utilizării de practici agricole tradiționale,
- i., valorificarea eficientă a patrimoniului natural și a celui construit,
- j., îmbunătățirea calității serviciilor oferite populației,
- k., autorizarea executării construcțiilor în zonele care cuprind valori de patrimoniu cultural construit și de interes național, se face cu avizul conform al Ministerului Culturii,

l., instituirea zonei de protecție a monumentelor istorice asigură conservarea și valorificarea cadrului arhitectural și urbanistic al acestora prin controlul strict al intervențiilor în zonă (demolări, construcții noi, modificări ale construcțiilor, etc.).

Pentru realizarea măsurilor propuse pentru protecția mediului trebuie stabilite termeni de realizare, sursele de finanțare necesare pentru realizarea lor, și stabilirea responsabilităților.

8.7. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

Evoluția populației este influențată de o serie de factori care pot fi grupați în trei categorii principale:

a., elemente demografice determinate prin:

- posibilitățile de creștere naturală a populației în funcție de evoluția contingentului fertil,
- evoluția probabilă a indicilor de natalitate,
- numărul populației vârstnice și evoluția probabilă a mortalității,

b., posibilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de creat, veniturile potențiale pe care le pot oferi acestea,

c., gradul de atractivitate a localității ca o consecință directă a numărului și calității dotărilor publice, condițiilor de locuit și gradului de echipare edilitară.

Estimarea evoluția populației Comunei Măgherani

Localitate	2009 ¹	2012 ²	Estimat 2020-2021
Măgherani	703	771	750-800
Șilea Nirajului	503	412	500
Torba	180	148	140-150
TOTAL COMUNĂ	1386	1331	1390-1450

1. Date statistice preluate din Strategie de Dezvoltare 2007-2013

2. Date furnizate de Primăria Măgherani

După cum se observă populația totală a zonei urmează un trend crescător. Aceasta creștere, datorată tendinței de migrare a populației orașului din imediata apropiere, trebuie impulsionată și pe plan local prin luarea unor măsuri care să impulsioneze creșterea natalității precum:

- facilități privind locuirea familiilor tinere,
- facilități de ordin economico-financiar acordate tinerelor familii,
- stimularea încadrării în muncă a tinerilor,
- creșterea cantitativă și calitativă a serviciilor oferite familiilor tinere,

- măsuri care să permită dezvoltarea unei vieți de familie armonioase,
- facilități economice oferite pentru asociații familiale și profesii liberale.

9. EVOLUȚIA FACTORILOR DE MEDIU ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PUG-ULUI

PUG-ul este planul strategic de dezvoltare pentru fiecare localitate. Realizarea obiectivele PUG-ului înseamnă o dezvoltare Comunei Măgherani în domeniu social, economic și de mediu. Neimplementarea PUG-ului ar însemna o stagnare sau chiar retrogradare a nivelului de trai, în urma nedezvoltării componentelor sociale, economice și al mediului. Totodată construcții realizate în mod haotic v-a conduce la dispersia speciilor de plante invazive, în teritoriile unde vor fi amplasate noi construcții.

Efectuarea construcțiilor de locuințe, de industrii și de dotări de servicii, fără condițiilor bine stabilite în PUG v-a conduce la modificarea peisajului și la reducerea speciilor de animale.

Construcțiile efectuate fără dotările edilitare prezentate în PUG, contribui la creșterea poluării solului, apelor de suprafață, ceea ce influențează și starea de sănătate a populației din zonă.

Dezvoltarea economică a localităților din Comuna Măgherani în condițiile neimplementării măsurilor propuse prin prezentul PUG poate să creeze presiunii antropice asupra resurselor naturale regenerabile și neregenerabile.

Dacă nu se realizează rețeaua de apă potabilă, de canalizare și nu se realizează stația de epurare a apelor uzate propuse în PUG, se va intensifica impactul negativ asupra zonelor umede, dezechilibrând ecosistemele, afectând flora și fauna acvatică.

Neimplementarea planului de urbanism poate avea efecte negative asupra siturilor de importanță comunitară de pe raza localității datorită presiunii antropice asupra resurselor din interiorul acestuia. Totodată nerealizarea planului de dezvoltare al turismului Comuna Măgherani va pierde o sursă de venituri locale.

În urma neimplementării planului urbanistic propus se pot produce modificări în ceea ce privește calitatea mediului din zonă. În continuare prezentăm aspectele de mediu identificate actual ”alternativa 0”, propunerile din PUG și efectul produs în urma neimplementării lui.

FACTORUL DE MEDIU: APA

Aspect identificat

Nu există rețea de alimentare cu apă potabilă în localitățile aparținând comunei Măgherani.

Nu există sistem de canalizare și tratarea apelor menajere în Comuna Măgherani.

Propunere PUG

Planurile de reglementări edilitare propun:

- se vor introduce alimentarea cu apă din rețea, în toate localitățile pe toată trasa stradală existentă, până la limita propusă de intravilan,
- se va înființa sistemul de colectare și tratare a apelor menajere, prin canalizarea și epurarea apelor menajere.

Impunerea unor restricții a calității apelor înainte de deversare, a încărcăturilor (deșeurilor) și introducerea unor reguli stricte și clare pentru turiști, în vederea preîntâmpinării impactului asupra calității apei.

Reamenajarea sistemului de colectare/evacuare a apelor pluviale.

Mențiuni: din consultările purtate cu domnul Primar și secretarul primăriei rezultă că.

- în cadrul Master Plan jud. Mureș 2014 este planificat realizarea rețelei de apă potabilă în anul 2018,
- canalizarea comunei și înființarea stației de epurare apei este planificat în anul 2018, în cadrul Master Plan jud. Mureș 2014.

În caz de neimplementare a PUG-ului

Deversarea în continuare a apelor uzate și netratate în apele de suprafață sau pe sol, va contribui la poluarea apelor de suprafață întârziind fenomenul natural de autoepurare și perturbând echilibrul biologic al ecosistemelor acvatice. Calitatea apelor de suprafață influențează și apele subterane cu repercusiuni asupra biodiversității și sănătății umane.

În vreme secetoasă nivelul apei freatică scade și din acest motiv, cresc concentrațiile poluante în apa freatică, în unele cazuri devenind nepotabile apele din fântâni.

Poluarea resurselor de apă și degradarea calitativă a apelor.

Creșterea costurilor pentru potabilizarea apei de consum.

FACTORUL DE MEDIU: AER***Aspect identificat***

Nu sunt surse majore antropice de poluare aerului. Sursele de emisii cu efect de seră sunt minore. Nu sunt identificate utilizări ale substanțelor interzise prin Protocolul de la Montreal. Traficul rutier, pe drumuri neasfaltate poate duce la poluarea locală a aerului prin praf, zgomot și vibrații.

Propunere PUG

Modernizarea drumurilor, înființarea locurilor de parcare, trotuarelor unde nu există și a pistelor de bicicletă.

Reamenajarea spațiului de sport.

În caz de neimplementării PUG-ului

Nu sunt efecte directe.

FACTORUL DE MEDIU: ZGOMOTUL***Aspect identificat***

Nu a fost determinat nivelul de zgomot în comună, nu au fost solicitări din partea persoanelor fizice sau juridice, comuna nu este inclusă în programul de monitorizare realizat de APM Mureș. Ponderea cea mai mare în zgomotul ambiant pare să fie deținută de traficul rutier.

Propunere PUG

Modernizarea drumurilor județene, asfaltarea, respectiv repararea drumurilor locale.

În caz de neimplementării PUG-ului

Deși nu sunt efecte directe, drumurile neasfaltate și neamenajate va produce praf, zgomot și vibrații.

FACTORUL DE MEDIU: SOLUL***Aspect identificat***

Posibile surse de poluare al solului sunt deșeurile și apele menajere care se evacuează la nivelul solului/subsolului.

Din anul 2013 Comuna Măgherani participă la implementarea sistemului integrat de gestionare a deșeurilor. Încă nu sunt amenajate în toate localități puncte de pre-colectare selectivă a deșeurilor. Se aplică izolat soluția de compostare locală a deșeurilor gospodărești.

Propunere PUG

Master Planul județean include strategia comunelor în domeniul gestionării deșeurilor precum și planul de investiții pe termen lung pentru atingerea tuturor acestor ținte. Din acest plan de investiții a fost selectat programul de investiții prioritar care urmează a fi finanțat prin fonduri de coeziune, care cuprinde:

- înființarea platformelor de pre-colectare a deșeurilor de tip menajer,
- transportul deșeurilor,
- introducerea compostării deșeurilor biodegradabile,
- intensificarea colectării selective a deșeurilor recuperabile,
- rezolvarea integrală transportului cadavrelor animalelor.

Efectele în cazul neimplementării PUG-ului

Solul poluat în urma neimplementării gestionarea deșeurilor va avea un efect negativ direct asupra factorilor de mediu apa, aer și sol și indirect asupra sănătății populației și animalelor.

FACTORUL DE MEDIU: DEȘEURI***Aspect identificat***

Colectarea selectivă a deșeurilor la nivelul gospodăriilor trebuie îmbunătățită.

Deșeurile depozitate necorespunzător pot polua solul și indirect apele de suprafață și subterane.

Propunere PUG

Gestionarea deșeurilor generate cu scopul descreșterii cantității de deșeuri eliminate prin depozitare, din gospodării, etc.

Stimularea colectării selectivă a deșeurilor și organizarea transportul lor.

Desemnarea locurilor de colectare în fiecare localitate aparținând Comunei Măgherani.

Controlul depozitării materialelor rezultate din demolări.

Efectele în cazul neimplementării PUG-ului

Deșeurile netratate produc poluări, mirosuri neplăcute și pot reprezenta focare de epidemii.

FACTORUL DE MEDIU: FLORA ȘI FAUNA/BIODIVERSITATE***Aspect identificat***

Pe teritoriul administrativ al Comunei Măgherani sunt cuprinse terenuri împădurite, pășuni și fânețe, pajiște, terenuri agricole cultivate tradițional și se află două situri de importanță comunitară: situl de protecție specială avifaunistică ROSPA0028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului și situl ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș.

Ca materie primă pentru uz casnic (încălzire, gătit) în cele mai multe cazuri se utilizează combustibil lemnos procurat din pădurile Comunei Măgherani.

Extinderea intravilanului se va face cu ocuparea de suprafețe de teren de folosință agricolă.

Propunere PUG

În vederea protecției florei, faunei și biodiversității zonei în PUG sunt propuse următoarele restricții:

- asigurarea stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar prin respectarea măsurilor de conservare elaborate de APM Mureș,
- revizuirea amenajamentelor forestiere pentru introducerea măsurilor minime de conservare specii și habitate de interes comunitar,
- modernizarea drumurilor,
- realizarea rețelei de canalizarea intravilanului, gestionarea deșeurilor,
- modernizarea agriculturii,
- stoparea tăierii ilegale a vegetației forestiere,
- reglementarea construcțiilor, caselor de locuit și cele de odihnă,

- protecția apelor de suprafață.

Efecte în cazul neimplementării PUG-ului

Tăierile ilegale de vegetație forestieră, micșorează suprafețele ocupate de pădure și produce schimbarea tipurilor de asociații vegetale, produce deranj, perturbă locurile de cuibărit ale unor specii de păsări protejate.

Fără gestionarea deșeurilor: se va continua poluarea apelor și va avea un efect negativ asupra sănătății umane, florei, faunei/biodiversității.

Încadrarea siturilor ROSPA0028 și ROSCI0297 în planurile de urbanism general al comunei, vor apare construcții neautorizate în arii protejate, în urma căruia vor dispărea anumite specii de flora și fauna.

FACTORUL DE MEDIU: PEISAJUL

Aspect identificat

Peisajul este de tip rural, caracterizat printr-o slabă densitate a populației.

Peisajul natural este marcat de păduri, vegetație forestieră, pășuni și fânețe.

Peisajul natural cuprinde zone protejate: situl de Protecție Specială Avifaunistică ROSPA028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului (a fost desemnat prin HG nr. 1284 din 2007 și reconfirmat prin HG nr. 971 din 2011) pe o suprafață de 86.073 ha și se întinde pe teritoriile administrative ale județelor Mureș (87%) și Harghita (13%) și situl de Importanță Comunitară ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș (a fost desemnat prin OM 2387 din 2011) pe o suprafață de 37.082 ha și se întinde pe teritoriul județelor Harghita (13%) și Mureș (87%).

Propunere PUG

Punerea în valoare a peisajului natural, prin extinderea limitei de intravilan pentru:

- construcții case de vacanță, care să fie incluse într-un circuit agroturistic,
- construcții multiple funcțiuni – pensiuni, locuințe, mică industrie (artizanat și meșteșugărie), comercializare.

PUG cuprinde acțiuni generale: modernizarea căilor rutiere, dezvoltarea serviciilor și dotărilor sociale (de utilități, de sport și de agrement), pentru practicarea agro-turismului, pentru încadrarea în peisaj a obiectivelor cu respectarea tradițiilor locale și fondului natural.

Efecte în cazul neimplementării PUG-ului

Construirea fără un regulament de urbanism reactualizat, poate să ducă la apariția de construcții, care nu se vor încadra în peisaj din punct de vedere arhitectural.

Degradarea ireversibilă a clădirilor care afectează confortul și peisajul urban.

Deteriorarea și/sau distrugerea (totală sau parțială) a patrimoniului natural și cultural va influența negativ aspectul peisagistic.

Impactul peisagistic degradat va fi și în urma depozitării necontrolată a deșeurilor.

Răspândirea deșeurilor va accentua un impact peisagistic nefavorabil.

Extinderea intravilanului în aria naturală fără restricții urbanistice.

FACTORUL DE MEDIU: PATRIMONIUL CULTURAL

Aspect identificat

Existența unor monumente istorice și de cultură de interes național sunt degradate. În localitatea Măgherani valorile culturale sunt: cetate de refugiu medievală Kacso, așezarea din epoca fierului – Varberc, , movilele de la Măgherani (la Nord de sat), casele de pe strada principală (din sfârșitul sec.XX)., biserică reformată empire (din 1791), turn (din 1846-1866) și capela romano-catolică, în localitatea Șilea Nirajului: turn de veghe roman, cariere de piatră romane, cetate feudală – Bekecs, biserică reformată (din 1880, renovată în 1925), biserică romano-catolică (din 1722-1736, renovată în 1887) și crucea capelei de la Bekecs din 1600, în Torba așezare din epoca bronzului în curtea conacului Bereki, biserică reformată cu clopotniță de lemn (din 1838), precum și case situate pe strada principală la numerele: 4, 5, 10, 12, 20-26, 31, 46, 49, 54, 62, 112 (din sfârșitul sec. XIX.).

Propunere PUG

Renovarea clădirilor și monumentelor de valoare arhitectural și de interes național, care să fie incluse în circuitul turistic.

Instituirea zonelor de protecție a monumentelor istorice și arhitecturale și interdicția de a se construi fără consimțământul instituțiilor cu atribuții stabilite prin lege.

Efecte în cazul neimplementării PUG-ului

Pericol de degradare fizică a monumentelor.

Schimbarea aspectului cu pierderea valorii culturale, arhitecturale și istorice a acestora.

Construirea fără un regulament de urbanism reactualizat poate să ducă la apariția de construcții care nu se vor încadra în peisaj din punct de vedere arhitectural. și/sau vor deteriora construcțiile de patrimoniu.

FACTORUL DE MEDIU: OMUL

Aspect identificat

Locuințele existente în general sunt bune, dar multe case sunt în stare degradată și fără utilități.

Nu există: un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă, un sistem de colectare și tratare a apelor menajere.

Drumurile județene necesită renovare. Nu sunt locuri de parcare.

În Comuna Măgherani nu circulă trenuri și între localități deplasarea între sate se efectuează cu mașini proprii, căruțe, biciclete. Circulația rutieră și pietonală se desfășoară cu dificultate, pe unele drumuri locale devine impracticabilă pe timp ploios.

Iluminatul stradal funcționează, dar necesită întreținere, pentru care a fost încheiat un contract cu SC Sovalprod SRL.

Populația nu participă la dezbaterile publice privind dezvoltarea urbanistică.

În Comuna Măgherani rata de șomaj este de cca. 37%.

Există un singur punct sanitar în localitatea Măgherani.

Nu au fost evidențiate cazuri deosebite de îmbolnăviri datorate efectelor directe a factorilor de mediu.

Propunere PUG

Renovarea locuințelor și clădirilor publice. Modernizarea echipamentelor de producere a energiei termice. Modernizarea și extinderea infrastructurii de energie electrică.

Înființarea de noi utilități cum sunt: rețea de apă potabilă, canalizare, stația de epurare și salubritate.

Construcția de locuințe noi, case de vacanță trebuie dotate cu rețele de utilități și drumuri de acces.

Îmbunătățirea și întreținerea iluminatului stradal.

Modernizarea infrastructurii rutiere ce traversează localitățile din Comuna Măgherani, prin asfaltare și pietruirea de străzi.

Amenajarea/modernizarea drumurilor, intersecțiilor cu străzile adiacente, înființări de parcuri. Reglementarea circulației pietonale, prin înființarea trotuarelor unde este posibilă și amenajarea de treceri de pietoni. Înființarea de drumuri care să deservească noile construcții edilitare.

Promovarea conceptului de energie regenerabilă, atât la nivelul administrației, cât și al populației.

Derulare de proiecte de educație ecologică a populației în spiritul protejării mediului, a speciilor comunitare și gestionării deșeurilor.

Reamenajarea terenului de sport, precum și a zonelor de recreare și agrement cu efecte benefice asupra calității vieții.

Înființarea de noi locuri de muncă, pentru ridicarea nivelului de trai ai locuitorilor din Comuna Măgherani.

Prin regulamentul de urbanism se introduc zonele de protecție care sunt aduse la cunoștința populației prin certificatele de urbanism.

Impunerea unor măsuri de protecție sanitară a populației.

Trebuie îmbunătățite cunoștințele populației privind semnificația zonelor cu risc natural sau protejate în interes utilitar, sanitar, cultural și/sau natural.

Efectele în cazul neimplementării PUG-ului

Lipsa apei potabile conduce la probleme igienico-sanitare, vor determina apariția unor focare de infecții, favorizează creșterea riscului de îmbolnăvire a locuitorilor.

Condițiile nefavorabile, lipsa confortului și lipsa locurilor de muncă favorizează fenomenul de migrare a populației.

Drumurile nemodernizate, pe lângă poluarea produsă, împiedică dezvoltarea socială și economică a comunei.

Cantitatea de precipitații căzută într-un timp scurt duce la inundarea străzilor.

Consumul lemnului pentru uz casnic va determina tăieri ilegale, reducerea suprafețelor ocupate de păduri și vegetație forestieră.

Gestionarea necorespunzător a deșeurilor menajere produce degradarea lor, creează miros neplăcut, determină emisii de pulberi. Pierderi de resurse naturale în cazul în care nu este organizat colectarea deșeurilor.

Extinderea intravilanului fără evaluarea impactului asupra mediului.

Concluzii

Neimplementarea măsurilor propuse în PUG va persista starea economică și socială a locuitorilor din Comuna Măgherani, respective se va menține gradul ridicat de sărăcie și lipsa acută locurilor de muncă.

În lipsa programelor de informare, de conștientizare a populației, de implicarea acesteia în luarea deciziilor, de obligațiile care le revin față de mediul în care trăiesc, s-ar determina deteriorarea condițiilor de mediu.

Neaplicarea măsurilor propuse în PUG al comunei Măgherani întârzie dezvoltarea durabilă a societății, scăderea nivelului de trai a populației și nu în ultimul rând creează efecte negative asupra factorilor de mediu.

Riscul neimplementării PUG-ului asupra factorilor de mediu în scara 0 – 3 (neseemnificativ, minor, major și catastrofal) este 1, deci minor pentru factorii: aer, zgomot și catastrofe naturale și este 2, deci major pentru celelalte factori tratați în acest raportul de mediu.

10. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI URBANISTIC GENERAL ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV ASUPRA SĂNĂTĂȚII, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ

Măsurile propuse în PUG cum sunt: modernizarea drumurilor, introducerea rețelei de apă și canalizarea localităților, precum și realizarea stației de epurare, renovarea caselor, îmbunătățirea iluminatului stradal, așezarea panourilor la marginile zonelor protejate, nu reprezintă surse de poluare majoră, poluarea produsă în timpul executării lucrărilor este locală și limitată în timp.

Amplasamentul Comunei Măgherani nu este în zona de graniță.

Râul Târnavă Mică se varsă în Târnavă Mare la Blaj și continuă drumul sub numele Târnavă, iar râul Nirajul Mic la Câmpul Cetății se unește cu Nirajul Mare pentru a forma Râul Nirajul, ambele vărsând în Râul Mureș, al cărui curs părăsește țara în est/sud-est, în județul Arad, astfel implementarea PUG-ului prezentat nu are nici un efect transfrontieră.

11. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTARE ȘI PROGRAMUL DE INVESTIȚII PUBLICE

Prin PUG se analizează situația existentă și se stabilesc obiectivele, acțiunile, procesele și măsurile de amenajare și de dezvoltare durabilă. Totodată este rezultatul unui proces de analiză urbană, prin care se transpun propunerile cuprinse în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean, la nivelul Comunei Măgherani.

PUG are caracter director și strategic, constituind un instrument de planificare operațională, dar are totodată caracter de reglementareh specifică și stabilește reguli ce se aplică direct asupra localităților și părților din acestea, până la nivelul parcelelor cadastrale, constituind elemente de fundamentare obligatorii pentru eliberarea certificatelor de urbanism.

Documentația topografică, proiect întocmit de S.C. Topo Geo S.R.L. din Târgu Mureș a stat la baza studiului elaborat.

11.1. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

Prin măsurile de creștere a nivelului de trai, de stabilizare a populației autohtone cu gânduri de emigrare și ținând cont de tendința unor locuitori ai orașului limitrof Sovata, de părăsire a mediului urban în favoarea unui mediu mai pașnic, se prevede o tendință de creștere a numărului populației comunei.

Ținând cont de această ipoteză este prioritară stabilirea unui intravilan nou care să rezolve necesitățile de bună locuire în raport cu zonele care pot asigura veniturile necesare unui trai satisfăcător și durabil.

Intravilanul nou va cuprinde zone funcționale cu regulamente de urbanism specifice care să prevadă dezvoltarea lor echilibrată, cu rețele de străzi coerente, cu prevederea de obiective de utilitate publică necesare prioritar.

Obiectivele de utilitate publică prioritare pentru comună, pot fi fundamentate pe baza acestui PUG și în baza unor documentații tehnice pot fi solicitate fonduri de la bugetul statului.

Pe **termen scurt** sunt prevăzute următoarele priorități:

- în toate localitățile asigurarea cu utilități edilitare - alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor menajere,
- extinderea și modernizarea rețelelor de energie electrică.

Pe **termen mediu și lung** prioritățile comunei sunt:

- reorganizarea circulațiilor în localități prin asfaltarea străzilor, prin crearea de locuri de parcare, prin realizarea trotuarelor pentru separarea circulației pietonale de cea carosabilă,
- protejarea și punerea în valoare a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice, respectiv arheologice,
- lucrări de prevenire pentru eliminarea efectelor distructive în zonele cu riscuri naturale,
- identificarea unor posibilități și realizarea unor obiective cu caracter turistic, includerea monumentelor și siturilor arheologice în circuitul turistic.

11.2. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU

Propunerile privind organizarea urbanistică, respectiv socio-economică a comunei țin seama de necesitățile și opțiunile populației, în funcție de dotările economice și turistice ale Județului Mureș, consultând autoritățile locale și analizând propunerile din Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Mureș.

Propunerile prioritare care au stat la baza studiului:

- realizarea corectă a extinderilor zonelor construite, infrastructurii și utilităților necesare în limitele administrative,
- respectarea zonificării intravilanului, respectarea legislației și reglementărilor stabilite pentru o bună funcționare a teritoriului construit,
- dezvoltarea echilibrată a comunei, modernizarea activităților agro-zootehnice, valorificarea resurselor naturale și umane locale, îmbunătățirea calității vieții,
- trebuie semnalate degradările mediului natural și cultural apărute, cauzele trebuie detectate și combătute cu prioritate,

- dezvoltarea căilor de comunicație, de transport, de infrastructură în corelație cu teritoriile vecine.

11.2.1. Dezvoltarea activităților

Trecerea de la o politică exclusiv agricolă la cea de dezvoltare rurală prin acordarea de consultanță de specialitate agenților economici din agricultură și industrie alimentară pentru întocmirea de proiecte în cadrul programului Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), soluționarea problemelor prioritare și specifice pentru adaptarea durabilă a sectorului agricol și zonelor rurale; îmbunătățirea infrastructurii în agricultură zonei peri-urbane și implicit a Județului Mureș; inițierea de programe de dezvoltare pe baza zonării producției agricole și a notelor de bonificare pe categorii de folosință și culturi.

Asigurarea creșterii eficienței serviciilor în agricultură, prin dezvoltarea sistemului de servicii pentru agricultură.

Se propune cu prioritate promovarea unor activități care să fie în stare să valorifice resursele locale, posibil a fi realizate cu investiții mici, care să creeze noi locuri de muncă atractive, cu scopul final de stabilizare a populației.

În domeniul agriculturii:

- ferme destinate producției ecologice, fazanerii, animale de blană,
- microîntreprinderi și IMM-uri: sfeclă de zahăr, legume,

În domeniul industriei:

- servicii industriale destinate prelucrării lemnului,

În domeniul infrastructurii majore:

- înființarea rețelei de distribuție a apei și canalizarea apelor menajere,
- modernizarea drumului județean și drumurilor locale,
- legetura cu Autostrada A6 – Târgu Mureș – Piatra Neamț.

11.2.2. Organizarea circulației

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Mureș prevede accesibilitatea tuturor zonelor arealului peri-urban prin dezvoltarea și modernizarea rețelelor de căi de circulație.

Pentru valorificarea rețelei existente și pentru stabilirea posibilităților de intervenție imediată, s-a avut în vedere în ce măsură rețeaua căilor de comunicație aferente comunei corespunde condițiilor generale de transport în normele europene (sistemul regional corelat cu sistemul urban și cu cel general), modul cum sunt realizate legăturile între penetrații, cum sunt rezolvate principalele noduri rutiere, sistemul major de artere, organizarea transportului în comun etc.

Legăturile în teritoriu, care asigură necesitățile viitoare de transport, dar și tramă stradală majoră sunt prioritare la reabilitare și modernizare.

Propuneri:

- modernizarea străzilor și trotuarelor, prin amenajări de profil și aplicarea de îmbrăcăminte rutiere, având prioritate străzile principale și drumurile de legătură cu comunele și cu orașul din vecinătate (DJ 135, DC 31, DC 32, DC 33),
- amenajarea intersecțiilor și asigurarea fluenței drumului județean,
- asigurarea unui iluminat stradal corespunzător, pentru evitarea accidentelor rutiere pe timp de noapte,
- corectarea traseelor deficitare ca elemente geometrice, cu sinuozități, curbe necorespunzătoare și lărgiri,
- amenajarea de parcaje, necesitate impusă de creșterea gradului de motorizare.

Conform Ordonanței nr. 43/1997, modificat în 2010, privind regimul drumurilor, lățimea drumului județean, în interiorul localităților este de minimum 24 de metri, de o parte și de alta a axului drumului, în total 48 de metri. Această fâșie reprezintă totodată și zona de protecție a drumului. În interiorul acestei zone se situează zona de siguranță a drumului care se constituie din: partea carosabilă, acostamentele, șanțurile sau rigolele, plus câte 1,5 m de la marginea exterioară a șanțurilor, pentru drumurile situate la nivelul terenului. Aceste distanțe se pot extinde până la 5,00 m în cazul drumurilor denivelate.

În cazul drumurilor comunale, lățimea minimă este de 2 x 20 de metri, în total 40 metri.

Zonele de protecție sunt suprafețe de teren situate de o parte și de alte a zonelor de siguranță până la marginea zonei drumului, fiind necesare protecției și dezvoltării viitoare a drumului.

Zonele de protecție rămân în gospodărirea persoanelor fizice sau juridice care le au în administrare sau în proprietate, cu obligația ca acestea, prin activitatea lor, să nu aducă prejudicii drumului sau derulării în siguranță a traficului.

Amplasarea construcțiilor noi în localități se va face retras din aliniamentul existent, în conformitate cu limita zonei de protecție.

Trama stradală actuală, în viitor se va îmbogăți cu străzi trasate în zonele propuse a fi lotizate. Drumurilor de câmp existente vor fi modernizate, se propun străzi principale (colectoare) cu ampriză de minimum 14 – 16 m, și străzi secundare (de deservire) de min 9,00 m. Drumurile publice trebuie să permită intervenția mijloacelor de stingere a incendiilor.

În afara localităților: distanța de la axul drumului până la marginea exterioară a zonei drumului este de 50 de metri în cazul autostrăzii, 20 de metri în cazul drumurilor județene și până la 18 metri, în cazul drumurilor comunale.

11.3.PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTARE ȘI PROGRAMUL DE INVESTIȚII PUBLICE

Propunerile specifice de dezvoltare a comunei Măgherani sunt corelate cu bugetul local, național, planurile de dezvoltare zonală, regională și națională și sunt cuprinse în tabelul de mai jos:

Propunerile specifice de dezvoltare

Denumire proiect	Stadiu proiect	Surse de finanțare	Interes
Modernizare drum județean DJ 135	Propunere	- Bugetul de stat	Județean
Modernizare drumuri comunale: DC 31, DC 32, DC 33	Propunere	- POS Mediu - Bugetul de local	Local
Modernizarea și amenajarea străzilor comunei	Propunere	- Consiliu județean - POS Mediu - Bugetul de local	Local
Amenajarea corespunzătoare a intersecțiilor cu benzi de viraj, canalizare fluxuri de trafic, spații de stocaj și așteptare, amenajare spații de parcare	Propunere	- Bugetul de local	Local
Modernizarea sistemului de iluminat public și a rețelei telefonice	Propunere	- Bugetul local - POS Mediu	Local
Realizarea stație de epurare	Propunere	- Bugetul local	Local
Realizarea rețelelor de apă și canalizare	Propunere	- Buget local și ADI Valea Nirajului - POS Mediu axa 1 - Consiliu județean	Local
Crearea de ferme de producție ecologică	Propunere	- PNDR M321	Local
Ferme destinate producției ecologice: fazanerii, animale de blană	Propunere	- PNDR M321 - POR axa 4 - POSCCE axa 1.1 - Buget local	Local
Producție agricolă ecologică	Propunere	- PNDR M321 - POR axa 4 - POSCCE axa 1.1 - Buget local	Local
Valorificarea patrimoniului natural și cultural prin: organizarea de târguri și expoziții, crearea unui centru de informare turistică, asigurarea accesului la traseele turistice, crearea de noi trasee turistice, etc	Propunere	- PNDR M313 - Buget local	Zonal
Modernizarea și dotarea infrastructurii sociale de învățământ, sănătate (asigurarea servicii pentru persoane vârstnice și cu handicap), etc	Propunere	- PNDR M322 - POR axa 3	Local

Program de formare și reconversie profesională	Propunere	- POS DRU axa 1	Local
Realizarea unui centru comunal integrat	Propunere	- Buget local	Local
Crearea de centre de consultanță în afaceri	Propunere	- Buget local	Local

12. PLAN DE MONITERIZARE A MODULUI DE INDEPLINIRE A OBIECTIVELOR DE MEDIU AFERENTE PUG ANALIZAT

Articolul nr. 10 al Directivei nr. 2001/42/CE privind Evaluarea Strategică de Mediu (SEA), adoptată în legislația națională prin HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, prevede necesitatea monitorizării în scopul identificării a eventualelor efecte negative generate de implementarea planului și luării măsurilor de remediere necesare. În Art. 27 (HG 1076/2004) este specificat că, responsabilul monitorizării este titularul planului.

Programul de monitorizare are ca scop urmărirea implementării PUG-lui actualizat, a modului în care obiectivele specifice ale PUG-lui sunt îndeplinite. Monitorizarea urmărește atât rezultatele PUG-lui implementat, cât și efectele asupra mediului.

Programul de monitorizare a efectelor asupra mediului se bazează pe factorii de mediu specifice PUG-ului.

Autoritatea competentă de protecția mediului APM Mureș, pe baza propunerii de program de monitorizare înaintată de către beneficiar, stabilește frecvența și modul de realizare a monitorizării.

Monitorizarea se efectuează prin raportarea la indicatorii (parametrii) măsurabile, care să permită determinarea schimbărilor produse în factorii de mediu. Programul de monitorizare trebuie evaluat periodic, pentru stabilirea influența implementării PUG asupra mediului.

Echipa SEA a propus indicatori de mediu pentru fiecare obiectiv de mediu relevant.

Propunerea monitorizării a implementării PUG actualizat cuprinde:

- obiectivele specifice de mediu,
- ținta pentru care se aplică PUG,
- indicatorii (parametrii) măsurabile.

În cadrul procesului de monitorizarea sistemului de evaluare a impactului asupra mediului, trebuie prognozat că, o acțiune realizată ce efect va avea asupra mediului. Verificarea efectului asupra mediului se realizează prin constatările făcute la fața locului, prin măsurători cu aparate adecvate, precum și prin prelucrarea și interpretarea rezultatelor. Planul de monitorizare propus va oferi informații cu privire la modulul de îndeplinire a obiectivelor de mediu și de stadiul de

implementare a măsurilor propuse prin PUG. Astfel, monitorizarea trebuie să urmărească atât rezultatele PUG, cât și efectele asupra mediului.

Plan de monitorizare a modului de îndeplinire a obiectivelor de mediu aferente

Factor/ aspect de mediu	Obiective strategice de mediu	Obiective specific de mediu	Ținte	Indicatori
Aer	<ul style="list-style-type: none"> • reducerea poluanții aerului la nivelul care să nu genereze impact semnificativ asupra climatului zonei, • reducerea impactul transporturilor și deșeurilor asupra • calității aerului la nivel local 	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea calității aerului, microclimatului la nivel local, 	<ul style="list-style-type: none"> • modernizarea străzilor, crearea pistelor pentru biciclete și a spațiilor de acces pietonal, • gestionarea adecvată suprafețelor de agrement, • conservarea habitatelor din ariile protejate de interes comunitar, 	<ul style="list-style-type: none"> • indicatorii ai calității aerului în zone populate sunt: <i>indicatori fizici:</i> particulele în suspensie PM10 și PM2,5, depunerile uscate și umede, zgomotul, vibrații, <i>indicatori chimici</i> concentrația elementelor chimice în aer (oxizi de azot, monoxid de carbon), • numărul și tipul vehiculelor care tranzitează drumurile Comunei Măgherani, • lungimea în km a pistelor pentru bicicletă și trottoarelor realizate, • măsuri propuse pentru promovarea folosirii surselor de energie regenerabile
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • limitarea intervențiilor în dinamica naturală și în compoziția chimică, biologică a apei de suprafață, subterană și potabilă 	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea calității apelor 	<ul style="list-style-type: none"> • introducerea rețelei de apă și sistemului de canalizare centralizată, • construirea stației de epurare a apelor uzate existente, • introducerea obligativității realizării sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare înaintea definitivării de noi construcții, 	<ul style="list-style-type: none"> • proiectul pentru demararea lucrărilor prevăzute în avizul de gospodărirea apelor, • lungimea conductelor de apă potabilă, • lungimea în km a rețelei de canalizare amenajată, • debitul de apă uzată epurată, • debitul de apă potabilă și cantitatea de apă pe conductele de canalizare, • numărul de locuitori racordați la rețeaua de apă potabilă și servicii de canalizare, • sistemele pentru controlul emisiilor de poluanți în apă, verificarea calității

				<p>apelor de suprafață și potabilă,</p> <ul style="list-style-type: none"> • număr de proiecte pentru demararea lucrărilor prevăzute în avizul de gospodărire a apelor,
Sol/ subsol/ utilizarea terenului	<ul style="list-style-type: none"> • limitare a impactului negativ asupra solului 	<ul style="list-style-type: none"> • trasarea coordonatelor pentru extinderea spațiului construit 	<ul style="list-style-type: none"> • impunerea unor parametri de ocupare a terenului în vederea reducerii la minim posibil impactului asupra solului și subsolului, 	<ul style="list-style-type: none"> • procentul de ocupare a terenului, inventarierea suprafețelor agricole necultivate și de rețele utilitare, • coeficientul de utilizare a terenului, • înălțimea construcțiilor, • suprafețe stabilizate/îmierbate/împădurite, zone de agrement, • suprafețe care au fost reabilitate/ameliorate, • suprafețe poluate (deșuri) în urma activităților agricole,
Deșuri	<ul style="list-style-type: none"> • limitarea impactului negativ asupra mediului 	<ul style="list-style-type: none"> • gestionarea deșeurilor 	<ul style="list-style-type: none"> • desemnarea locurilor și expunerea containerelor pentru colectarea selectivă a deșeurilor, • repartizarea containerelor pentru compostare în gospodăriile private, • urmărirea cantității de deșuri municipale preluate anual de operatorul desemnat, • urmărirea deșeurilor periculoase preluate din localitate, • organizarea transportului deșeurilor selectate, 	<ul style="list-style-type: none"> • cantități și compoziția de deșuri pe tipuri, • documente de raportare, • documente de expediere și facturi emise de operatorii de deșuri, pentru deșeurile transportate și depozitate, • numărul containerelor expuse în localități pentru colectarea selectivă a deșeurilor,
Biodiversitate /peisaj/ spații verzi	<ul style="list-style-type: none"> • limitarea impactului asupra biodiversității florei și faunei, 	<ul style="list-style-type: none"> • diminuarea impactului asupra florei, faunei, conservarea diversității 	<ul style="list-style-type: none"> • tipuri și număr de acțiuni pentru refacerea, amenajarea zonelor de recreere și a scuarurilor cu specii autohtone, • impunerea unor parametri de construire 	<ul style="list-style-type: none"> • condițiile de referință privind speciile și habitatele din zona Comunei Măgherani, • suprafețe anuale de teren renaturate (plantate sau împădurite),

	<ul style="list-style-type: none"> • conservarea biodiversității, • minimalize impactului asupra peisajului 	<p>biologice și peisajului,</p> <ul style="list-style-type: none"> • stoparea degradării mediului natural, • controlul speciilor invazive, • proiectarea zonelor de construcții noi care să se integreze în peisajul comunei, 	<ul style="list-style-type: none"> • care să permită integrarea armonioasă a construcțiilor în mediul natural, • reducere suprafețelor ocupate de specii invazive, • utilizarea resurselor naturale fără a aduce prejudicii majore cadrului natural, • creșterea gradului de conștientizare și implicare a comunităților umane în acțiunile de conservare a biodiversității, • modificări ale suprafețelor habitatelor și speciilor, în special a celor din ariile protejate 	<ul style="list-style-type: none"> • suprafețe verzi/cap de locuitor și starea acestora, • suprafața habitatelor seminaturale care și-a schimbat destinația, • suprafața ocupată de speciile invazive și gradul lor de dispersie la nivelul localității, • modificări ale suprafețelor habitatelor și speciilor, în special a celor din siturile de interes comunitar din localitate, • specii ale faunei sălbatice și specii de fauna protejată din cadrul extinderilor de intravilan suprapus cu situl, numărul de cuiburi, numărul de perechi cuibăritoare, factori legați de deranj, mortalități din speciile protejate, etc. • suprafața de vegetație plantate, • stabilitatea biologică,
Managementul riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> • reducerea gradului de vulnerabilitate la producerea unor fenomene de risc, prin protejarea obiectivelor socio-economice 	<ul style="list-style-type: none"> • protejarea zonelor de protecție natural și culturale, • interzicerea activităților care ar produce un impact negativ asupra mediului, 	<ul style="list-style-type: none"> • identificarea și reconstrucția ecologică a terenurilor afectate de fenomene de risc, • identificarea zonelor de risc natural și impunerea unor restricții de construire. 	<ul style="list-style-type: none"> • cuantificarea pagubelor produse anual de inundații, • suprafețe stabilizate/îmierbate/împădurite, • suprafețe de teren degradate/erodate care au fost reabilitate/ameliorate
Patrimoniul, cultural/arheologic/istoric	<ul style="list-style-type: none"> • protejarea elementelor cu valoare culturală, arheologică și istorică 	<ul style="list-style-type: none"> • protejarea elementelor cu valoare culturală, arheologică și istorică 	<ul style="list-style-type: none"> • restaurarea și valorificarea elementelor de patrimoniu cultural și istoric, 	<ul style="list-style-type: none"> • număr de obiective culturale și arhitecturale restaurate și valorificate turistic, • acțiuni din cadrul planului de management al patrimoniului cultural implementat, • starea clădirilor monument istoric în raport cu starea actuală a acestora și cu prevederile specifice din planul de management,

				<ul style="list-style-type: none"> • rezultatele cercetării arheologice preventive și noi descoperiri arheologice,.
Sănătate, mediul social și economic	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea stării de sănătate, condițiilor de viață, • îmbunătățirea condițiilor de infrastructură 		<ul style="list-style-type: none"> • evidența stării de sănătate a populației, • urmărirea factorilor de mediu care pot influența starea de sănătate a populației, • îmbunătățirea transportului în comun, • modernizarea și îmbunătățirea drumurilor, • implementarea unui sistem de colectare, transport și eliminare a deșeurilor, • crearea noi locuri de muncă, • îmbunătățirea telecomunicației, introducerea telefoanelor publice, • renovarea caselor de locuit 	<ul style="list-style-type: none"> • suprafață de spații verzi reabilitate, și a spațiilor verzi existente, • lungimea totală a arterelor rutiere modernizate, • inventarierea cantităților anuale de deșeuri generate, colectate, valorificate, • numărul accidentelor rutiere/an/anotimp în care sunt implicate autovehicule, bicicliști, pietoni, • rata nașterii și mortalității, • transportatori selectați și responsabilități ale acestora cu privire la sănătate și mediu, • utilități aferente locuințelor, • facilități de învățământ post-liceal, solicitanți, cursuri, • dotări în școli și grădinițe, • accesul populației la serviciile medicale, număr de vizite, rata mortalității/morbidității, • indicatori specifici pentru calitatea factorilor de mediu (apă, aer, zgomot, vibrații, sol), • amenajarea de spații verzi, perdele de protecție în jurul obiectivelor care crează disconfort vizual, zona de terenuri neproductive, • starea infrastructurii tehnico-edilitare a comunității, • număr locuri de muncă create/angajări în cadrul localităților,

				<ul style="list-style-type: none"> • număr și tipuri dotări publice, • număr unități economice/comerciale nou apărute în zonă, • număr de proiecte de producere a energiei regenerabile la nivelul comunei, • stadiul de realizare a măsurilor propuse pentru promovarea și încurajarea folosirii surselor de energie regenerabilă, • nivelul impozitelor, • modificări ale cifrelor de afaceri/profitului pentru firme noi/ existente, • componența noii infrastructuri rutiere din zonă,
--	--	--	--	---

Trebuie organizat acțiuni pentru conștientizare și implicare a comunităților umane în acțiunile propuse în monitorizarea factorilor de mediu și conștientizarea populației despre posibilitatea schimbării condițiilor de viață, cu o frecvență anuală.

Responsabil

Responsabilul pentru îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului este titularul planului și instituțiilor abilitate, fiind obligat să depună anual la APM Mureș rezultatul programului de monitorizare.

13. ANALIZA ALTERNATIVELOR ȘI DESCRIEREA MODULUI ÎN CARE S-A EFECTUAT EVALUAREA

Analiza alternativelor în cadrul evaluării strategice de mediu, poate contribui la selecția unor opțiuni de dezvoltare durabilă.

Rolul SEA este acela de a identifica alternative, de a evalua efectele de mediu asociate fiecărei alternative, de a informa publicul interesat asupra motivației care a stat la baza selecției alternativelor, contribuind astfel la atingerea unui nivel ridicat de transparență în procesul de decizie.

Scopul este analizarea posibilităților de a evita o anumită formă de dezvoltare care ar contribui la poluarea mediului, efectele negative produse în sănătatea populației și la creșterea consumului de resurse.

Analiza trebuie să ia în considerare aspectele economice, sociale și de mediu, asociate unor opțiuni concrete de dezvoltare.

13.1. „ALTERNATIVA 0”

„Alternativa 0” înseamnă neimplementarea PUG-ului actualizat, deci este similară cu starea actuala mediului. „Alternativa 0” este punctual de plecare pentru evaluarea potențialelor efecte semnificative asupra mediului produse prin implementarea PUG.

Pentru implementarea obiectivelor PUG Memoriul General prezintă o singură variantă care a acumulat toate observațiile pe parcursul derulării procedurii conform HG 1 076/2004, ultima variantă a fost luată în considerare la elaborarea RM.

Neimplementarea PUG este defalcată în capitolul 9. Pentru apă, sol, riscuri naturale și biodiversitate se apreciază ca efectul este direct, major, dacă nu se iau măsuri privind gestionarea integrată a deșeurilor, colectarea și tratarea apelor menajere, colectarea și evacuarea apelor din precipitații sau infiltrații către colectori naturali, recunoașterea importanței ariei naturale, delimitarea zonelor de protecție, eliminarea situațiilor de risc natural și măsuri de diminuare a impactului asupra mediului. Nerealizarea măsurilor va determina importante pierderi materiale, apariția, extinderea și multiplicarea focarelor de infecție, deteriorarea ecosistemelor naturale și diminuarea numărului de specii de faună protejată și a efectivelor fiecărei specii.

În concluzie: în cazul nerealizării proiectului propus, dezvoltarea urbană a comunei se va realiza haotic, fără a reuși o reglementare clară. Prin nerealizarea dezvoltărilor infrastructurale locale, poluarea va fi dispersată pe spații mari, impactul asupra zonelor naturale va fi general și necontrolabil.

13.2. VARIANTA CONSIDERATĂ ÎN ELABORAREA PUG ALTERNATIVA 1”.

“Alternativa 1” reactualizare PUG al Comuna Măgherani, județul Mureș. “Alternativa 1” are efecte negative minime asupra solului, apei, poluării aerului și asupra patrimoniului, în special pe termene mediu și lung, respectiv în perioada de implementare și exploatare a obiectivelor ce se intenționează să se dezvolte în zonele funcționale din satele comunei.

În cazul PUG se au în vedere:

- criterii economice (respectiv eficiență),
- criterii sociale (respectiv acceptabilitatea socială),
- criterii de mediu (respectiv durabilitatea pentru mediu).

Deoarece PUG este inclus în categoria de lucrări ce au legătură cu apele și zonele de protecție a biodiversității, propunerile cuprinse în acest plan vor fi promovate numai în baza avizului de

gospodărire a apelor, respectiv a administrației ariei protejate coordonate de Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate.

Pentru obiectivele PUG care se află în vecinătatea siturilor ROSPA028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului și situl de importanță comunitară ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș "Regulamentul de urbanism" va prevedea interdicția de construire până la elaborarea unor PUZ-uri și PUD-uri pentru care se va solicita avizul custodelui și evaluarea adecvată.

Pentru evaluarea impactului asupra mediului (potențiale efecte semnificative) ca urmare a implementării PUG, au fost incluse toate aspectele semnificative menționate de HG 1 076/2004. Evaluarea cumulativă a implementării obiectivelor PUG a reieșit, că se va produce un impact pozitiv de lungă durată asupra factorilor de mediu.

Aspectele economice reprezintă un motiv al alegerii acestui plan. Planul propus trebuie să asigure premisele unei dezvoltări urbane armonioase. Pe de o parte reprezintă un interes social comun în vederea dezvoltării și reglementării, iar pe de altă parte reducerea impactului activităților poluante actuale și a celor viitoare.

13.3. METODOLOGIA FOLOSITĂ PENTRU CULEGEREA DATELOR ȘI INFORMAȚIILOR

În vederea realizării RM s-a parcurs următoarele etape:

a., **Etapa de documentare**

Au fost consultate legile în vigoare, recomandările comisiilor din UE și bibliografii de specialitate privind factorii de mediu, dezvoltări urbanistice în general și în special în județul Mureș, și care conțin informații specifice legate de distribuția habitatelor.

b., **Etapa de planificare și pregătire.** În cadrul acestei etape s-a realizat o planificare a acțiunilor desfășurate, corelate între parteneri.

c., Culegerea informațiilor în **etapa de teren** s-a realizat colectarea datelor, prin parcurgerea zonei intra- și extravilan, în special a zonelor învecinate sitului ROSPA028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului și situl de importanță comunitară ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș, și prin discuțiile purtate cu proiectantul PUG și cu personalul administrativ competent, pentru a se aprecia posibilele impacturi și pentru a se stabili eventualele măsuri necesare pentru evitarea sau diminuarea acestora. Au fost purtate discuții cu beneficiarul, pentru stabilirea suprafețelor minime necesare pentru reducerea intravilanului propus în zonele sensibile, pentru conservarea naturii.

d., **Etapa de prelucrare și analiză a datelor.**

Datele centralizate au fost prelucrate și analizate, urmat de redactarea Raportului de Mediu.

14. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC

Planul Urbanistic General este rezultatul unui proces de analiză urbană, în cazul de față pentru teritoriul Comunei Măgherani, județul Mureș, prin care se analizează situația existentă și se stabilesc obiectivele, acțiunile, procesele și măsurile de amenajare și de dezvoltare durabilă. Prin acest proiect urbanistic se transpun, la nivelul comunei, propunerile cuprinse în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean.

Lucrarea de față reprezintă Raportul de Mediu asupra Planului Urbanistic General al Comunei Gurghiu, județul Mureș, scopul acestuia fiind acela de a identifica, descrie și evalua efectele potențiale semnificative asupra mediului asociate planului analizat.

Întocmirea prezentului RM este parte a procedurii de evaluare de mediu pentru planuri și programe.

RM a fost întocmit în conformitate cu cerințele H.G. 1076/2004, privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu și cu precizările și recomandările prevăzute în Manualul pentru aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe elaborat de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor în colaborare cu Agenția Națională pentru Protecția Mediului.

PUG-ul anterior al Comunei Măgherani a fost efectuat în anul 1996.

PUG reactualizat este alcătuit din două volume:

- Memoriu general – Comuna Măgherani,
- Regulament Local de Urbanism.

Capitolul I: Memoriu general cuprinde următoarele cinci capitole:

1. Introducere (date de recunoaștere a documentației, obiectivul PUG-ului și surse documentare)
2. Diagnostic prospectiv. În acest capitol este analizat: evoluția Comunei Măgherani, stadiul actual cadrului natural și socio-economic al Comunei, elementele de infrastructură, istoria dezvoltării comunei, elemente demografice și sociale, zone funcționale, bilanțul teritorial, problemele de mediu, riscurile naturale, disfuncționalități și necesitățile populației.
3. Strategia de dezvoltare spațială a comunei. În acest capitol sunt prezentate rezultatele studiilor fundamentale, direcțiile de evoluție și prioritățile, zonificarea funcțională, bilanțul teritorial, protecția mediului, reglementările urbanistice și obiectivele de utilitate publică.

4. Concluzii. În acest capitol sunt prezentate măsurile ce se impun în continuare.
5. Planul de acțiune pentru implementare și programul de investiții publice.

În capitolul II. Regulamentul Local de urbanism (RLU)

În RLU sunt tratate dispozițiile generale și Unități Teritoriale de Referințe.

Aplicarea RLU este împărțit în patru capitol/localități:

- Localitatea Măgherani
- Localitatea Șilea Nirajului
- Localitatea Torba
- Comuna Măgherani-extravilan

PUG are ca fundament strategia de dezvoltare a comunei și identifică necesitățile administrative teritoriale. Scopul reactualizării constă în:

- a., îmbunătățirea nivelului condițiilor de viață a locuitorilor,
- b., extinderea intravilanului cu construirea locuințelor, caselor de vacanță și altor funcțiuni complementare,
- c., modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare,
- d., modernizarea drumurilor și îmbunătățirea condițiilor de transport,
- e., valorificarea resurselor locale prin promovarea turismului, Comuna Măgherani să devină zonă turistică,
- f., dezvoltarea de unități de producție și servicii nepoluante de anvergură medie și mică,
- g., protejarea și îmbunătățirea calității mediului înconjurător.

RM are ca obiect studierea următoarelor probleme majore ale funcției de planificare și coordonare a teritoriului analizate prin reactualizarea PUG:

- limitele intravilanului fiecărei localități,
- disfuncționalitățile existente,
- prioritățile de intervenție propuse pe baza situației existente,
- zonificarea funcționala a terenurilor din localități,
- potențialul economic al comunei, volumul și structura potențialului uman,
- organizarea circulației și a transporturilor,
- echiparea tehnico-edilitară,
- reabilitarea și protecția patrimoniului construit,
- realizarea, protecția și conservarea mediului,
- condițiile necesității și posibilității de realizare a obiectivelor de utilitate publică.

RM conține măsurile avute în vedere pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării PUG-ului.

În PUG sunt prezentate măsurile strategice ce se impun în continuare pentru realizarea unei dezvoltări economice și sociale durabile, care să ducă pe termen lung la creșterea standardului

de viață al populației și armonizarea coeziunii economice și sociale la nivelul comunei, prin utilizarea eficientă a tuturor resurselor și atragerea de investiții, după cum urmează:

- a. modernizarea infrastructurii de circulație și transport,
- b. modernizarea rețelei de utilități publice,
- c. realizarea unei structuri economice performante,
- d. dezvoltarea activităților cu caracter turistic,
- e. modernizarea și dotarea infrastructurii socială,
- f. dezvoltarea resurselor umane.

Propunerile măsurilor strategice se regăsesc în următoarele planuri și programe:

- Planuri naționale: care au efecte asupra teritoriului administrativ al comunei Măgherani sunt cele legate de ariile protejate: situl ROSPA-0028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului și situl de importanță comunitară ROSCI-0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș,
- Programe zonale: prioritățile dezvoltării județului Mureș 2007 – 2013.
- Programe locale: strategia de dezvoltare a Comunei Măgherani 2009-2013.

În urma analizei tuturor informațiilor au rezultat următoarele propuneri specifice, pentru îmbunătățirea aspectelor legate de dezvoltarea comunei:

- ✓ Modernizarea străzilor și trotuarelor, prin amenajări de profil și aplicarea de îmbrăcăminte rutiere, având prioritate străzile principale și drumurile de legătură cu comunele și cu orașul din vecinătate (DJ 135, DC 31, DC 32, DC 33)
 - amenajarea intersecțiilor și asigurarea fluenței drumului județean,
 - asigurarea unui iluminat stradal corespunzător, pentru evitarea accidentelor rutiere pe timp de noapte,
 - corectarea traseelor deficitare ca elemente geometrice, cu sinuozități necorespunzătoare și lărgiri.
- ✓ Modernizarea sistemului de iluminat public,
- ✓ Înființarea rețelelor de apă, de canalizare și stației de epurare,
- ✓ Crearea de ferme de producție ecologică,
- ✓ Societăți de prelucrare a fructelor de pădure și prelucrare primară a blănurilor
- ✓ Centre de prelucrare și valorificare a produselor agricole
- ✓ Valorificarea patrimoniului natural și cultural prin: organizarea de târguri și expoziții, amenajarea muzeu, crearea unui centru de informare turistică, asigurarea accesului la obiectivele, crearea de trasee turistice, etc...

- ✓ Restaurarea și conservarea monumentelor și clădirilor istorice,
- ✓ Înființarea de pensiuni agroturistice,

- ✓ Modernizarea și dotarea infrastructurii socială de învățământ, sănătate (asigurare de servicii pentru persoane vârstnice și cu handicap), etc...
- ✓ Program de formare și reconversie profesională
- ✓ Crearea de centre de consultanță în afaceri.

Din raportul de mediu prezentat în urma analizei PUG al Comunei Măgherani reiese, că implementarea planului va avea o contribuție pozitivă la nivelul întregii comune, permițând dezvoltarea durabilă a comunei Măgherani, cu impact redus asupra componentelor de mediu. Efectele negative pot fi evitate în condițiile aplicării măsurilor propuse de către evaluator sau ale celor ce vor fi identificate la nivelul evaluărilor de mediu la nivelul proiectelor al căror cadru îl creează PUG-ul analizat.